

Luett. uusia

HankeReki 22.10.02
MN,

Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkiarkeologinen
inventointiprojekti

OULU - ULEÅBORG

Kaupunkiarkeologinen inventointi

Tiia Ikonen &
Teemu Mökkönen 2002
Museovirasto
Rakennushistorian osasto

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Kohde: OULU, isoavihaa (1713-1721) vanhempi rakennettu kaupunkialue
Kuntanro: 564

Tutkimus: Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkiarkeologinen inventointiprojekti
Ajoitus: Vuonna 1605 kaupungin perustaminen vasta rakennetun kirkon vierelle.

Peruskartta: 2444 09

Tutkimuslaitos: Museovirasto rakennushistorian osasto

Kenttätyönjohtaja: Tiia Ikonen (fil. yo.)

Työn ohjaaja: Teemu Mökkönen (FM)

Kenttätyöaika: 22.7.-26.7.2002

Tutkitun alueen laajuus: 46,66 ha

Tutkimuksen kustantaja: Museovirasto rakennushistorian osasto

Mustavalkonegatiivit: MV:RHOA 125198:1-28

Aikaisemmat historiallista aikaa koskevat arkeologiset tutkimukset:

Tutkimus	Johtaja	Vuosi	Raportin nimi	Nykyinen alue	Tutkimuslaitos	Alkuperäinen raportti
Kaivaus	J. Rinne	1921	"Turkansaari"			
Kaivaus	O.E. Kivistö	1943	Kertomus Oulun kaupungin Linnansaarella vanhan Oulunlinnan paikalla 18.10. - 28.10. 1943 suoritetuista kaivaustöistä.		Muinaistieteellinen toimikunta	MV: hist. top. ark.
Koekaivaus	A. Kopisto	1967	"Turkansaari"		Pohjois-Pohjanmaan museo	Ei ole
Kaivaus	K. Sandman	1970	"Lääninhallituksen tontti" ahkio	I-1-31	Pohjois-Pohjanmaan museo	Ei ole
Tarkastus	A. Siiriäinen	1972	Tarkastusmatka Oulun Kastelliin 17.10. 1972.		MV	Kopio: Pohjois-Pohjanmaan museo
Kartoitus	K. Julku & M. ja P. Toikka	1987	"Oulunsuun Kastelli"		Oulun yliopiston historian laitoksen	Ei ole. Artikkelit: Faravid XIII
Kaivaus	Markku MäkiVuoti (1986), (vuonna 1987 Katri-maija MäkiVuoti)	1990	Oulu, NMKY:n tontin kaivaus, kortteli n:o 24 1986-1987; Kaupunkiarkeologinen tutkimus.	I-24	MV:RHO	Pohjois-Pohjanmaan museo (kartat Oulun yliopiston arkeologian laboratorio)

Kaivaus	Mika Sarkkinen	1995	Oulu, Vanhan Kauppahotellin kaivaus lokakuussa 1994 (KH-94). Kaupunkiarkeologinen tutkimus.	I-14-3	Pohjois-Pohjanmaan museo	Pohjois-Pohjanmaan museo
Kaivaus	Aimo Kehusmaa	1996	Oulun tuomiokirkon kaivaus 1996	I-23-1	MV:RHO	MV:RHOA
Koekaivaus	Aimo Kehusmaa	1997	Oulu, Aleksanterinkatu 8:n kaivaukset 1997	I-3-10	MV:RHO	MV:RHOA
Koekaivaus	Aimo Kehusmaa	2000	Oulu, Rantakatu 4 (Teräksen tontti). Kaupunkiarkeologinen koekaivaus.	I-3-6	Pohjois-Pohjanmaan museo	Pohjois-Pohjanmaan museo
Koekaivaus	Katri Arminen	2000	Oulu Aleksanterinkatu 6. Kaupunkiarkeologinen koekaivaus.	I-2-4 ja I-2-5	Oulun yliopiston taideaineiden ja antropologian laitos, arkeologian laboratorio	Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio
Inventointi	Timo Yli- maunu	2001	Raportti historiallisen arkeologian inventoinnista Oulun kaupungin Hupisaarilla syksyllä 2001.		Oulun yliopiston taideaineiden ja antropologian laitos, arkeologian laboratorio	Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio
Kaivaus	Timo Yli- maunu	2002	Pikisaari		MV:RHO	
Arkeologin valvonta	Marika Hyttinen	2002	Oulun tuomiokirkkoa ympäröivän katualueen kaivutöiden valvonta 2002		MV:RHO	
Arkeologin valvonta	Teija Oikarinen	2002	Torikatu, Hallituskatu ja Kirkkokatu (kaapelointityöt)		MV:RHO	
Arkeologiset pelastuskaivaukset	Mika Sarkkinen	2002	Oulun tuomiokirkon kaivaukset 2002	I-23	MV:RHO	

Kirjallisuus:

Allas, Anja 1987: Rakennettu Oulu. *Valkean kaupungin vaiheet*. *Studia Historia Septentrionalia* 13. 215-234.

Halila, Aimo 1953: *Oulun kaupungin historia II. 1721-1809*. Oulu.

Hautala, Kustaa 1975: *Oulun kaupungin historia III. 1809-1856*. Oulu.

Kostet, Juhani 1991: Oulun kaupunkimittaukset ja asemakaavoitus 1600-luvun puolivälissä. *Faravid* 15. 215-245.

Kostet, Juhani 1995: *Cartographia urbium Finnicarum*. Suomen kaupunkien kaupunkikartografia 1600-luvulla ja 1700-luvun alussa. *Monumenta Cartographica Septentrionalia* 1.

Lilius, Henrik 1881: Kaupunkirakentaminen 1617-1856. *Suomen kaupunkilaitoksen historia I. Keskiajalta 1870-luvulle*. Vantaa. 303-383.

- Lilius, Henrik 1985:** *Suomalainen puukaupunki*. Tønder.
- Lilius, Henrik 1987:** Vanhemman Vaasa-ajan kaupunkirakennustaide. *Ars. Suomentaide 1*. Keuruu. 270-283.
- Lilius, Henrik 1988:** Kaupunkirakennustaide Suurvalta-ajalla. *Ars. Suomen taide 2*. Keuruu. 48-87.
- Meurman, Otto-I. 1972:** Oulun asemakaavallisen kehityksen vaiheita. *Ark3/72, arkkitehti, Oulu erikoispainos*. 2-8.
- Mäkivuoti, Markku 1987:** Oulun yliopiston arkeologisista tutkimuksista 1980-luvulla. *Arkeologia Suomessa – Arkeologi i Finland 1986-1987*. 35-45.
- Mäkivuoti, Markku 1991:** Oulun NMKY:n korttelin kaupunkiarkeologinen tutkimus. *Faravid 14*. 23-45.
- Niskala, Kaarina ja Okkonen, Ilpo 2002:** *Oulun Graadi, 350 vuotta asemakaavoitusta*. Oulu.
- Näsänen, Maija-Liisa 1998:** *Owla – Oula – Oulu. Kaupungin perustamisesta maailmansotiin*. Oulu.
- Oulun kaupunki 1986:** *Oulun kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet*. Oulu.
- Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitto 1993:** *Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet I. Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitto, Julkaisu A:115*. Oulu.
- Snellman, A.H. 1905, 1907:** *Oulun kaupungin historia. Vihko 1-2*. Oulu.
- Vahtola, Jouko 1987:** Oulun historia kaupungin perustamisesta isoonvihaan. *Valkean kaupungin vaiheet. Studia Historia Septentrionalia 13*. 79-99.
- Vilkuna, Kustaa 1975:** Missä sijaitsi Oulun ensimmäinen linna ja mitä olivat kastarit eli salpalinnat. *Suomalainen tiedeakatemia. Esitelmät ja pöytäkirjat 1973*. 137-171.
- Virkkunen, A.H. 1913, 1919:** *Oulun kaupungin historia. Vihko 3-4*. Oulu.
- Virkkunen, A.H. 1953:** *Oulun kaupungin historia I. Kaupungin alkuajoilta isonvihan loppuun*. Oulu.

Julkaisemattomat raportit ja muut lähteet:
(Kaivauskertomukset ks. edellä)

Suha, Mikko 2000: *Yhteenvedo Oulun kaupungissa 1986-1997 suoritetuista kaivauksista*. Proseminaarityö. Helsingin yliopisto, Kulttuurien tutkimuksen laitos, Arkeologia.

Alkuperäisen tutkimusraportin säilytys:

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto (MV:RHOA), Helsinki.

Museoviraston rakennushistorian osaston kaupunkiarkeologiatietokannan pääkortin sisältö.

Oulu

Uleåborg

Kunta 564

Perustamisvuosi 1605

Yleistä

- Oulujoen suu oli tärkeä kauppapaikka jo keskiajalla.
- Oulunlinna perustettiin 1590 (saarella, kaupunkialueen pohjoispuolella).
- Ensimmäiset porvarit mahdollisesti Linnansaarella tai Plaatansaarella.
- Vanhin ja varakkain kaupunkialue kaupungin ja Merikosken välissä.
- Satama sijoittui kaupungin suun pohjoispuolelle, Hahtisaaren ympäristöön.
- Alkuperäinen asemakaava oli epäsäännöllinen, mutta kaupunki reguloitiin 1652 palon jälkeen.
- Neljä kaupunginosaa I. korttelia.
- Tori kirkosta länteen päin.

Rakennukset

- Tullihuone sekä porvarien aittoja linnan ja kaupungin välisellä vesialueella.
- Kirkko rakennettiin 1610/1613, purettiin 1700-luvun lopulla.
- Raatihuone torin pohjoislaidassa, raatihuoneen alla vankila.
- Jauho- ja sahamyllyjä, pieni vesivasara Merikosken varrella.
- Pikiruukki.
- Tiiliruukki ja laivanveistämö kaupunkialueen eteläpuolella (ks. 1651 kartta).
- Puurakennuksia, osassa holvattu kivikellari.

Isovihan tuhot

Isovihan aikana kaupunki rappeutui, mutta sitä ei varsinaisesti poltettu tai hävitetty.

Muuta

Yhteystietoja

- Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu
- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus
- Oulun kaupunki, kaavoitusosasto, kunnallistekniikan rakennustyöt
- Oulun yliopisto, arkeologian laboratorio

www-museo

<http://www.ouka.fi/ppm/>

www-kaupunki

<http://www.ouka.fi/>

www-yke

<http://www.vyh.fi/ppo/ppo.htm>

OULU - ULEÅBORG

Kaupunkiarkeologinen inventointi

Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkiarkeologinen inventointiprojekti

SISÄLLYS

1. INVENTOINNIN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	2
2. KENTTÄTYÖT	4
3. OULUN HISTORIAA JA ASEMAKAAVAN KEHITYS 1900-LUVUN ALKUPUOLELLE	5
3.1 Kaupungin perustamisesta isoonvihaan	5
3.2 Isostavihasta Engelin asemakaavaan	8
3.3 Vanhojen kaupunkimittauskarttojen asemoinnin luotettavuus	12
4. JULKISET RAKENNUKSET	13
5. ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET	14
6. NYKYISET KATU-, TORI- JA PUISTOALUEET	16
7. ALUEIDEN LUOKITTELU JA LUOKITTELUN PERUSTEET	16
8. RAPORTIN LAATIMINEN	17
9. INVENTOINNIN TULOKSET	17
10. INVENTOINNIN TULOKSET, ASEMAKAAVAN RAKENNUSOIKEUDET JA SUOJELLUT RAKENNUKSET	18
11. OULUN KAUPUNKIARKEOLOGINEN POTENTIAALI	18
12. YHTEENVETO	19

LIITTEET

Liite 1	Peruskarttaote
Liite 2	Inventointialueen rajaus
Liite 3	Vanhat kaupunkimittaukset asemoituina kantakartan päälle
Liite 3.1	<i>Nikodemus Tessin vanhemman kartta vuodelta 1649</i>
Liite 3.2	<i>Claes Claessonin kartta vuodelta 1651</i>
Liite 3.3	<i>Gustav Ulstadiuksen kartta n. vuodelta 1700</i>
Liite 3.4	<i>Kartta vuodelta 1705</i>
Liite 3.5	<i>Jakob Johan Wikarin kartta vuodelta 1748</i>
Liite 3.6	<i>C.L. Engelin kartta vuodelta 1824</i>
Liite 4	Tutkimuksellisesti ja suojelullisesti mielenkiintoiset alueet
Liite 5	Asemakaava ja inventoinnin tulokset
Liite 5.1	<i>Asemakaavan suojelumerkinnät ja käyttämättömät rakennusoikeudet</i>
Liite 5.2	<i>Asemakaavan suojelumerkinnät, käyttämättömät rakennusoikeudet ja inventoinnin tulokset</i>
Liite 6	Kunnallistekniikka
Liite 7	Kohdetiedot (17 sivua)
Liite 8	Negatiiviluettelo (1 sivu)
Liite 9	Kuvataulut (3 sivua)

+ Kantakartta (karttataskussa)

OULU - ULEÅBORG

Kaupunkiarkeologinen inventointi

Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkiarkeologinen inventointiprojekti

Tiia Ikonen & Teemu Mökkönen

Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkiarkeologinen inventointiprojekti alkoi jo vuonna 1998 kaupunkien perustietojen keräämisellä. Kaupunkikohtaiset inventoinnit aloitettiin vuonna 2000. Vuosien 2000 ja 2001 aikana inventointi tehtiin seitsemässä kaupungissa. Vuonna 2002 ohjelmassa on kuusi kaupunkia. Tämän inventoinnin tuloksena on rajattu Oulun isoavihaa (1713-1721) vanhempi kaupunkialue, jonka säilyneet vanhat maanalaiset kulttuurikerrokset ovat muinaismuistolain rauhoittamia. Kaupungin arkeologisesti mielenkiintoisten kerrostumien säilyneisyys on arvioitu tonttikohtaisesti. Inventoinnin tulosten, asemakaavan määräysten ja lähitulevaisuuden mahdollisen rakennustoiminnan perusteella pyritään arvioimaan niitä uhkia, joita kulttuurikerroksiin tulee mahdollisesti kohdistumaan.

1. Inventoinnin lähtökohdat ja tavoitteet

Suomen aiemmat kaupunkiarkeologiset inventoinnit ovat keskittyneet keskiaikaisiin kaupunkeihin, joiden arkeologinen inventointi toteutettiin jo 1980-luvulla (Turku, Porvoo, Rauma ja Naantali, ks. Museoviraston ja Turun maakuntamuseon raporttisarja *Keskiajan kaupungit - Medeltidsstaden*). 1980-luvun lopusta alkaen kiinnostus kasvoi myös keskiaikaa nuoremman ajan arkeologista tutkimusta kohtaan. Keskiaikaa nuorempien kaupunkien arkeologista inventointia ei kuitenkaan ole ennen vuonna 1998 käynnistynyttä Museoviraston Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkien inventointiprojektia Suomessa tehty muualla kuin Helsingissä¹. Projektissa tähän mennessä vuosina 2000-2001 inventoituja kaupunkeja on seitsemän². Vuoden 2002 aikana inventoitavia kaupunkeja on yhteensä kuusi³.

Oulun inventointi toteutettiin Museoviraston rakennushistorian osaston ja Oulun yliopiston arkeologian oppiaineen kanssa yhteistyössä. Oulun yliopiston yleisen arkeologian opiskelija Tiia Ikonen toteutti inventoinnin valtionhallinnon harjoittelijana. Työn ohjaajana toimi kaupunkiarkeologisia inventointeja Museoviraston määräaikaisena tutkijana tekevä Teemu Mökkönen, joka vastaa raportin yleisistä kaikille kaupungeille yhtäläisten osioiden kirjoittamisesta.

¹ ks. Markku Heikkisen julkaisu *Vaasa-ajan kaupungit 1*, ks. myös Helsingin kaupungin museon julkaisu *Narinkka 1994*.

² Vuonna 2000 inventoidut kaupungit: Tornio, Kokkola ja Uusikaupunki. Vuonna 2001 inventoidut kaupungit: Tammisaari, Kajaani, Kristiinankaupunki ja Raahe.

³ Vuoden 2002 aikana inventoitavat kaupungit: Brahea (nykyisen Lieksan alueella, toimi kaupunkina 1652-1688 välisenä aikana), Oulu, Pietarsaari, Pori, Uusikaarlepyy ja Vironniemen Helsinki.

Oulu on yhdeksäs kenttätutkimuskohde Museoviraston Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkien inventointiprojektissa (ks. Kuva 1). Inventoinnin tavoitteena on selvittää, millä alueella Oulun 1600-lukujen ja 1700-luvun alun kaavoitetun kaupunkialueen kerrostumat ovat todennäköisesti säilyneet ja millä tuhoutuneet. Oulun isoavihaa vanhempi kaupunkialue rajautuu karkeasti Linnakadun ja Saaristonkadun väliseen alueeseen, jonka länsirajana on torin ranta ja itärajana Isokatu. Inventoinnin perusteella määritettiin alueet, joilla on todennäköisesti muinaismuistolain rauhoittamia säilyneitä kulttuurikerroksia. Inventoinnin ulkopuolelle jäi joitain arkeologisesti mielenkiintoisia kohteita, jotka sijaitsevat isoavihaa vanhemman kaupunkialueen ulkopuolella. Näitä kohteita ovat mm. Linnasaari, Pikisaari, Hupisaaret ja Oulunsuun Kastelli.

- = keskiaikainen kaupunki
- = lakkautettu keskiaikainen kaupunki
- ▲ = Vaasa-aikainen kaupunki
- = suurvalta-aikainen kaupunki
- ⊙ = lakkautettu suurvalta-aikainen kaupunki

Kuva 1. Suomen isoavihaa (1713-1721) vanhemmat kaupungit.

Kaupunkiarkeologisen inventoinnin lähtökohdat poikkeavat huomattavasti perinteisestä esihistoriallisesta muinaisjäännösinventoinnista. Kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa muinaisjäännöksen olemassaolo, sijainti ja rajat ovat jo ennalta tunnettuja. Tunnettujen rajojen sisällä määritellään eri alueiden säilyneisyys ja rakentamisen alun ajankohta käytettävissä olevien lähteiden ja paikan päällä tapahtuvan maastotarkastuksen avulla. Inventoinnin yhteydessä ei kaiveta koekuoppia, joten inventoinnin tuloksena saadut säilyneisyysluokat ovat vain todennäköisyyksiä. Arkeologian ja historian tutkijoille inventoinnin tulokset antavat kuitenkin kuvan siitä, mitä on jo menetetty ja mitä on vielä jäljellä. Inventointi tarjoaa myös kaavoittajille ja rakennuttajille jo etukäteen tiedon todennäköisistä muinaisjäännösalueista, joilla on syytä varautua toimenpiteisiin ennen tuhoavan rakentamisen aloittamista.

Inventoinnin avulla pyritään luomaan tilanne, jossa eri kaupungit ovat arkeologian osalta keskenään tasavertaisessa asemassa. Muinaismuistolaki koskee kaupungeissa ensisijaisesti ennen isoavihaa (1713-1721) rakennetuilla alueilla sijaitsevia kulttuurikerroksia, mutta myös nuorempia alueita, jos kohteella on erityistä tutkimuksellista merkitystä. Inventoinnin tuloksena valmistuva perusselvitys antaa kaavoitukselle, tutkimukselle, suojelulle ja rakentamiselle selkeän lähtötilanteen. Museoviraston Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkien inventointiprojektin avulla pyritään mahdollistamaan: 1) Muinaismuistolain tarkoituksenmukainen, ennakoiva ja tasapuolinen käyttö, 2) Suojelun, kaavoituksen, tutkimuksen ja rakentamisen yhteensovittaminen ja 3) Kokonaisvaltainen kaupunkiarkeologinen tutkimus. Projektin aikana pyritään myös määrittelemään kaupunkiarkeologinen toimintamalli ja tutkimusstrategiat.

2. Kenttätyöt

Ennen kenttätutkimusvaihetta Oulusta oli jo kerättyä perustiedot (mm. tulipalot, väkiluku, kartat, kuvia, arkeologiset tutkimukset) kaupunkiarkeologiatietokantaan ja osa vanhoista kaupunkimittauksiin perustuvista kartoista oli muutettuna digitaaliseen muotoon nykyisen kaavakartan kanssa samaan mittakaavaan. Oulun osalta kaupunkia kuvaavien isoavihaa (1713-1721) vanhempien karttojen ja kuvallisten lähteiden määrä on yllättävänkin runsas, vaikka ensimmäinen kaupungista piirretty kartta onkin tehty vasta lähes puoli vuosisataa kaupungin perustamisen jälkeen. Ensimmäinen kartta on Nikodemus Tessin vanhemman vuonna 1648 piirtämä mittauksiin perustuva kartta, samalta vuodelta on Claes Claessonin vastaavankaltainen kartta. Kartat poikkeavat toisistaan vain lähinnä tulliaidan puuttumisella Claessonin kartasta. Claessonin kartta lienee ollut jäljennös Tessinin kartasta. C. Claesson piirsi myös laajemman kokonaisuuden Oulusta vuonna 1649, johon hän samana vuonna suunnitteli myös Oulun vanhimman regulointisuunnitelman. Edellisestä hän teki vuonna 1651 tarkemman, vain keskustaa esittävän kartan. Tämäkin kartta sisälsi regulointisuunnitelman, mutta se kuitenkin poikkeaa vuoden 1649 suunnitelmasta. Noin vuonna 1700 Gustaf Uhlstadius teki Oulusta kartan, joka on ainoa laatuaan vuosien 1655 ja 1705 palojen väliseltä ajalta.

Normaalisti vanhojen karttojen asemointi tehdään vanhojen ja nykyisen kantan kartan yhteisten elementtien pohjalta. Oulun tapauksessa nykyisen ja vanhimpien karttojen yhteisiä pisteitä on kuitenkin niin vähän, että asemointi tehtiin vanhojen karttojen yhteisten elementtien pohjalta etenemällä vähän kerralla kohti 1600-luvun vanhimpia karttoja (ks. lisää 3.3 Vanhojen kaupunkimittauskarttojen asemoinnin luotettavuus).

Oulun kaupunkiarkeologisen inventoinnin kenttätyövaiheeseen käytettiin yhteensä 8 työpäivää (20.-28.7. 2002). Tuona aikana Oulun isoavihaa (1713-1721) vanhemmalla kaupunkialueella sijaitsevat nykyiset tontit käytiin yksi kerrallaan läpi (ks. Liitteet 1 ja 2). Jokaisesta kerrostumiltaan todennäköisesti kokonaan tai osittain säilyneestä tontista kirjattiin nykyinen rakennuskanta. Kunnallisteknisten kaivantojen vanhoihin kerrostumiin kohdistunut tuhoava vaikutus selvitettiin mahdollisuuksien mukaan kaupungin virkamiehiltä saadun digitaalisen aineiston avulla. Vanhoja viemäri- yms. kaivantoja ei selvitetty. Jokaisesta kohteesta täytettiin inventointilomake, josta tiedot siirrettiin kaupunkiarkeologiseen inventointitietokantaan. Lisäksi tonttien säilyneet alueet hahmoteltiin kantakarttaan ja tonteista otettiin yleiskuvia. Kerrostumiltaan todennäköisesti täysin tuhoutuneista tonteista ei kirjattu lainkaan tietoja. Tonteilla mahdollisesti säilyneiden kerrostumien ikäys tehtiin vanhojen karttojen ja historiallisten tietojen avulla.

3. Oulun historiaa ja asemakaavan kehitys vuoden 1824 ruutukaavaan

3.1 Kaupungin perustamisesta isoonvihaan

Oulun alue oli jo pitkään ennen kaupungin perustamista toiminut vilkkaana markkina- paikkana, jota oli puolustettukin mm. linnoitusrakennelmin. Jo 1370-luvulla on Oulun jokisuussa sijainnut linnake, jonka sijainnista ei ole täyttä varmuutta. Linnasaaren ensimmäinen linna rakennettiin 1590-luvulla. Linnan rakentaminen liittyi Ruotsin pyrki- myksiin saada pohjoiset alueet hallintopiiriinsä ja kilpailuun Novgorodia vastaan. Kau- pungin perustamisesta päätti Kaarle IX kiertäessään Pohjanlahtea 1602. Oulu kuuluikin osana Kaarle IX:n mahtipontisiin suunnitelmiin kaupunkilaitoksen laajentamisesta, joi- den alkuperäinen ajatus oli perustaa Länsipohjaan kahdeksan uutta kaupunkia ja Poh- janmaalle neljä. Oulu ja Vaasa (1606) olivat ainoat suunnitelman pohjalta perustetut kaupungit. Tulevan kaupungin privilegioissa annettiin tonttimaan vain porvareiden os- tettavaksi. 1605 määrättiin Isak Behm Oulun kaupungin sekä linnoituksen suunnitteli- jaksi. Jo vuonna 1610 (26.9.) Oulu sai kaupunkioikeudet. Tästä huolimatta perustamis- vuotena pidetään vuotta 1605. Kaupunkialue syntyi kaupunginojan idän puoleiselle niemelle silloisen kirkon, joka sijaitsi lähestulkoon nykyisen kirkon paikalla, läheisyy- teen. Kirkon ja torin viereltä kulki tällöin jonkinlainen valtakatu rantaan nykyisen Ka- jaanintien kohdilla. Tätä valtakatua ristesivät muutama poikkikatu, jotka jakoivat alueen epäsäännöllisiin kortteleihin keskiaikaisen kaupungin tavoin. Oulun kaupunki oli ns. maakaupunki eli sillä ei ollut tapulioikeuksia ja se oli näin ollen rajoitettu käymään kauppaa meriteitse vain Turun ja Tukholman kanssa. Jako maa- ja tapulikaupunkeihin tuli voimaan vuosien 1614-17 aikana Kustaa II Aadolfin päätöksestä.

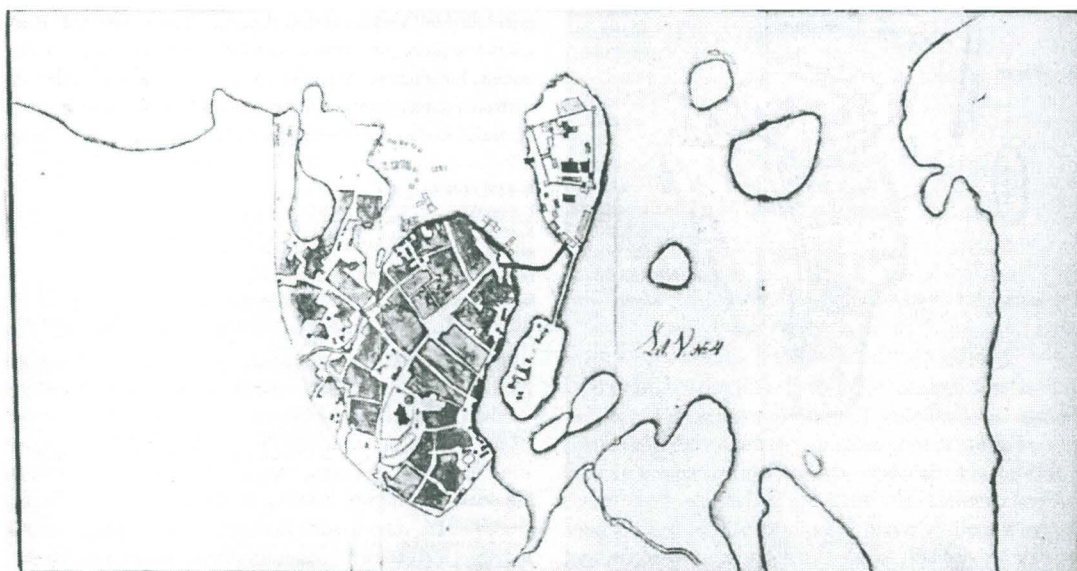
Ensimmäinen kartta Oulusta (Ruotsin sota-arkisto) on mahdollisesti jo ajalta ennen vuotta 1640, jolloin se kuului kaupunkimittauksen vanhimpaan vaiheeseen (kuva 2, liite 3.1). Arkistotietoihin on myöhemmin lisätty "*Uleåborg 1649 Nikodemus Tessin d.a.*" Kartta on tarkka ja perustuu kaupungissa tehtyihin mittauksiin. Siihen on merkitty kadut, kujat ja korttelit, mutta tonttijako puuttuu. Lähestulkoon identtinen kartta löytyy Ruotsin valtionarkiston kokoelmista (kuva 3). Jälkimmäinen on ilmeisestikin Claes Claessonin kädenjälkeä ja sen lähestulkoon ainoa poikkeavuus Tessinin vastaavaan on tulliaidan puuttuminen.

Vuosi	Otsikko	Nimi	Selite	Viite	Originaali	Huom.
1649		Nikodemus Tessin vanhempi	Keskittyy kaupunkialueeseen. Korttelit ja osa rakennuksista merkitty. Linnan alue ja jokisuun saaret mukana. Tulliaita merkittynä.	Kostet 1995:57-58, kartta 19;	Utländska kartor. Satds och fästningplaner. Finland. Uleåborg nr. 6. Ruotsin sota arksito. Tukholma.	Liite 3.1, kuva 2.
1649		Claes Claesson	Keskittyy kaupunkialueeseen. Korttelit ja osa rakennuksista merkitty. Linnan alue ja jokisuun saaret mukana. Lähes identtinen Nikodemus Tessin vanhemman tekemän kartan kanssa. Eroja löytyy yksityiskohdissa, esim. ranta-aittojen merkinnöissä. Tulli aita puuttuu.	Kostet 1995:58-60, kartta 20; Niskala 2002:16	Ut. känd proven. nr. 436 (kartavd. m. form.). Ruotsin valtionarkisto.	Kuva 3.
1649	Geometrisch afrijtningh öfver Uhla Stadh medh dess underliggiande omägors quantitet och qualitet afmät, afrijtat och calculerat anno 1649 af Claes Claesson	Claes Claesson	Laajempi esitys. Mukana kaupunkialue ja pellot. Kaupunkialueesta esitettynä korttelit, kirkko, ranta.aitat ja tulliaita. Peltojen omistajat merkittyinä. Sisältö vastaa myöhempien geometrinen mittauksen tasoa.	Kostet 1995:60-61, kartta 21;	Lantmät. lev. 1892 nr. 44 (kartavd. m. form.). Ruotsin valtionarkisto.	
1649	Geometrisch afrijtningh öfver Uhla Stadh medh dess underliggiande omägors quantität och qualität afrijtat och calculerat anno 1649 af Claes Claesson	Claes Claesson	Oulun ensimmäinen regulointi suunnitelma. Karttapohjana käytetty saman vuoden kaupunki- ja peltomittausta.	Kostet 1995:105-106, kartta 66; Niskala 2002:18.	Ut. känd proven. nr. 437 (kartavd. m. form.). Ruotsin valtionarkisto.	Kuvat 4. ja 6.
1651	Uhla Stadz afrijtning medh slättet och dess Regukaritet afrijtat Anno 1651 af Claes Claesson	Claes Claesson	Regulointisuunnitelma. Kuvaa pelkkää kaupunkialuetta ja joen suuosaa. Karttapohja perustuu vuoden 1649 kaupunkimittauksiin. Selitysosassa viitaukset kaupunkimittauksen kohteisiin.	Kostet 1995:106-107, kartta 67; Niskala 2002:21	Ut. känd proven. nr. 438 (kartavd. m. form.). Ruotsin valtionarkisto.	Liite 3.2, kuvat 5. ja 7.
n. 1700	Uleå Stad	Gustaf Uhlstadius	Kuvaa vain pinta osaa kaupungin pohjoisosasta. Ainoa karttaesitys vuosien 1655 ja 1705 kaupunkipalojen väliseltä ajalta. Tontit ja kirkko merkittyinä. Karttaan liittyy selitysosaa. Kartassa on piirteitä, jotka viittaavat toisaalta kaupunkimittaukseen ja toisaalta suunnitelmaan.	Kostet 1995:81-82, kartta 43; Niskala 2002:24-25.	Lantmät. lev. 1892 nr. 45 (kartavd. m. form.). Ruotsin valtionarkisto.	Liite 3.3, kuva 8.
1705	Staden Uleåbog		Oulun asemakaava vuodelta 1705, kaupungin palon jälkeiseltä ajalta.	Otto-I. Meurman 1972: kuva 4.		Liite 3.4, kuva 9.

Taulukko 1. Oulua kuvaavat kartat ennen Uudenkaupungin rauhaa vuonna 1721.

Jo vuonna 1642 Oulussa oli joitain regulointitoimenpiteitä, jotka lähinnä liittyivät linnan alueen uudistamiseen. Västerbottenin kaupunkien kaavallisesta ja rakennustaiteellisesta kohentamisesta perustettiin huolehtimaan komissio vuonna 1647. C. Claesson teki vuosina 1649 ja -51 kaksi regulointisuunnitelmaa (kuvat 4-7, liite 3.2), joista jälkimmäistä ruvettiin toteuttamaan vuosien 1652 ja -55 palojen jälkeen. Kirjalähteistä poiketen asemoidut kartat antaisivat kuitenkin olettaa⁴, että nimenomaan vuoden 1649 regulointi olisi toteutunut⁵. Vuoden 1652 palo tuhosi pääosan kaupungista, joten kaavoitus ja paalutus oli helpompi tehdä.

Vuonna 1705 kaupungin korttelialueen pinta-ala oli 21,4 ha. Kaupungin rakennettu ala on kasvanut 1600-luvun loppupuolella voimakkaasti, sillä vuosien 1649 ja 1651 kartoissa korttelialueen pinta-ala on alle 7 ha. Vuosisadan vaihde oli kaupungille kova koetus: 1690-luvun puolenvälin nälkävuodet, katovuodet 1700-luvun alussa ja vuoden 1705 tulipalot, jotka veivät mukanaan 144 taloa ja 121 aittaa. Pajojen jälkeen tehtiin asemakaavajärjestelyjä ja kaupunki rajattiin uudelleen (G. Ulstadiuksen kartta 1700-luvun alkupuolelta, kuva 8, liite 3.3.). Ulstadiuksen asemakaava saattoi kuitenkin olla vain uudistussuunnitelma kenties juuri palaneelle kaupunginosalle. Vuodelta 1705 on toinenkin kartta, jonka tekijää ei tunneta. Tämä kartta lienee kuitenkin ainoa, jossa kuvataan koko kaupungin alue vuosien 1652 ja 1705 palojen välillä (kuva 9, liite 3.4). Verotus oli noussut Suuren Pohjan sodan (1700-21) myötä ja uusi katovuosi seurasi vuonna 1708, jonka jälkeen vuonna 1710 saapui rutto kaupunkiin. Suurin koettelemus oli kuitenkin isoviha; Oulu miehitetiin 27.11.1714. Tällöin kaupunkia ryöstettiin ja hävitettiin. Alueella liikkui vihollisjoukkoja, jotka mm. tuhosivat Oulun linnan. Paikalla käytiin myös useampia taisteluita. Huhtikuussa vuonna 1721 solmittu Uudenkaupungin rauha päätti vihollisuudet.

Kuva 2. Nikodemus Tessin vanhemman kartta vuodelta 1648-49 on vanhin Oulun kaupunkirakennetta esittävä kartta. Lähde: Kostet 1995: kartta 19.

⁴ Virkkunen 1953 s.129, Näsänen 1998 s.29

⁵ Niskala 2002, s.32

Kuva 3. Claes Claessonin kaupunkimittaus
vuodelta 1648-1649. Lähde: Kostet 1995:56-
6, kartta 20.

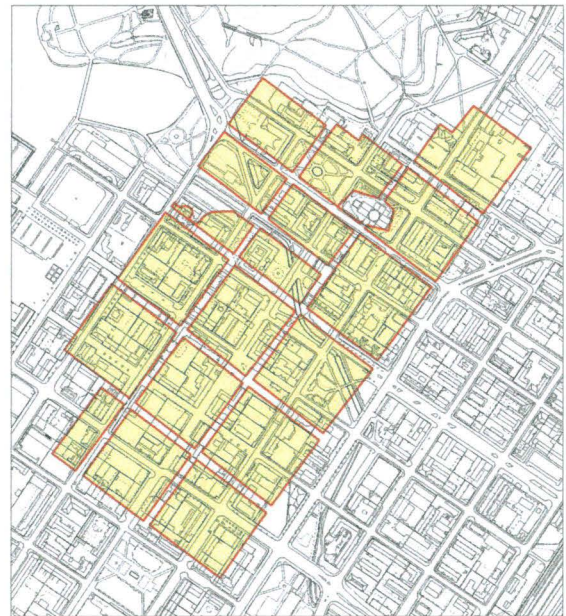
Kuva 4. Claes Claessonin Oulun
regulointisuunnitelma ja kaupunkimittausvuodelta 1649.
Lähde: Niskala 2002
18.

Kuva 5. Claes Claessonin asemakaava vuodelta 1651. Lähde: Kostet 1995:106-107, kartta 67.

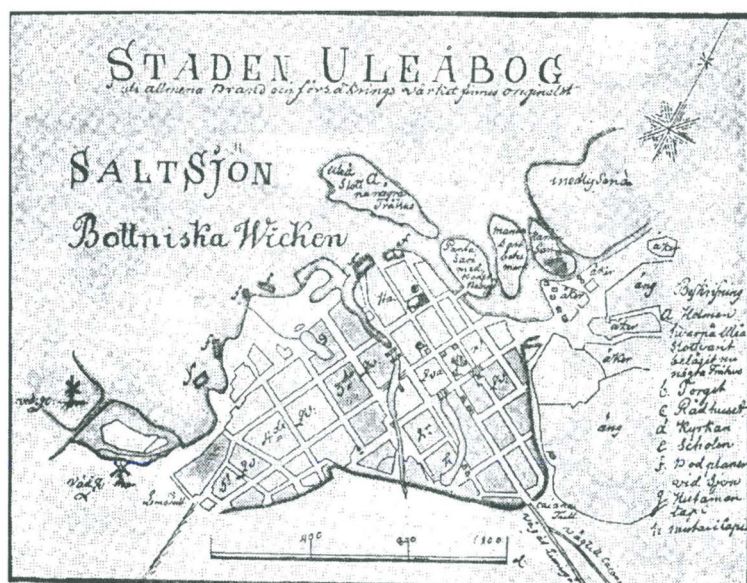
Kuva 6. C. Claessonin vuoden 1649 reguloitisuunnitelma asemoituna nykyisen asemakaavan päälle. Kantakaritta© Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002.

Kuva 7. C. Claessonin vuoden 1651 reguloitisuunnitelma asemoituna nykyisen asemakaavan päälle. Kantakaritta© Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002.

Kuva 8. Gustaf Uhsatdiuksen asemakaava n. vuodelta 1700. Lähde: Kostet 1995:81-82, kartta 43.

Kuva 9. Kartta Oulun kaupunkialueesta vuodelta 1705. Lähde: Otto-I. Meurman 1972:3 kuva 4.

3.2 Isostavihasta Engelin asemakaavaan

Uudenkaupungin rauhan jälkeen alkoi Oulun nostaminen vuosisadan alun tuhojen raunioista. Kaupunki kuva muuttui selvästi edeltäneestä vuosisadasta vaurastumisen myötä. Vuoden 1705 palon jälkeinen ruutukaava oli käytössä isostavihasta pikkuvihaan ja siitä aina 1760-luvulle saakka (kuva 10, liite 3.5). Oulu sai vuonna 1765 koko alkuvuosisadan keskustelun aiheena olleet tapulioikeudet. Tilan tarve oli kuitenkin kasvanut väestön ja vaurauden kasvaessa. Tästä johtuen Märten Hackzell alkoi tehdä uutta asemakaavaa kaupungille. Vuonna 1773 kolme paloa raivosi kaupungissa, joten mahdollisuuksia asemakaavojen oikaisemisille oli. Ensimmäinen paloista poltti Tullisaaren,

pikiruukin ja tervavaraston, seuraava tuhosi kaupungin itäosan ja viimeinen vei kaupungin eteläosan (1/3 kaupungista).

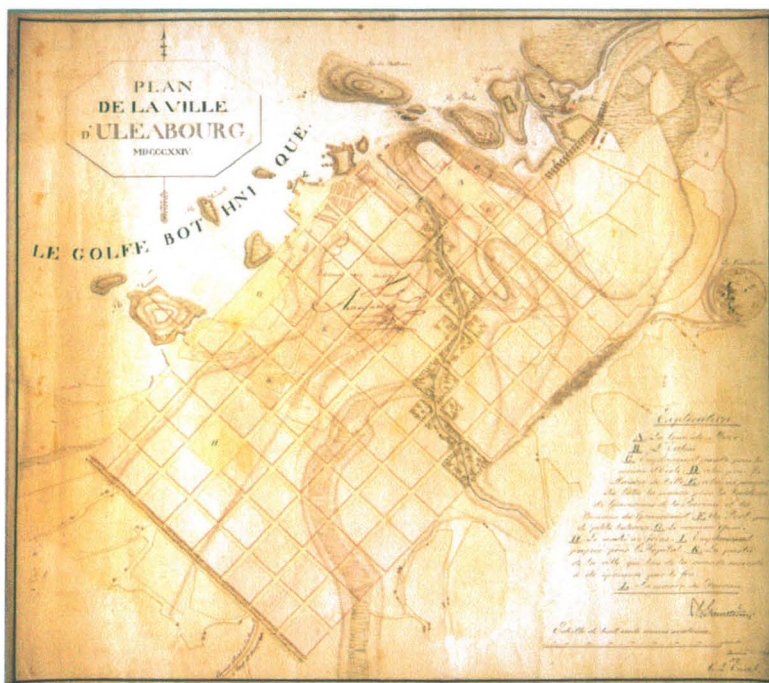
Jo vuonna 1783 maaherra Tandefelt määräsi Henrik Holmblomin laatimaan uudistetun asemakaavan, joka toisi esiin kaupungin olevan maaherran kaupunki. Nyt kaupunki laajeni itään päin. Oulun keskustana säilyi kirkon, torin, koulun ja raatihuoneen muodostama kortteliryhmä. Samanaikaisesti toiminnallinen keskus alkoi siirtyä lähemmäs rantaa. 1760-luvun loppupuolella kaupunkikuva muuttui punamultauksen ja kaksikerroksisten talojen yleistyessä. Puukirkko vaihtui kivikirkkoon 1777 (ns. Sofia Magdalenan kirkko). Samaan aikaan hautausmaa siirrettiin Kajaanintien viereiselle hiekkaharjulle. Vuonna 1770 valmistui uusi koulutalo. Oulun linnan kohtalo sinetöityi 1793, jolloin salama sytytti rauniot ja räjäytti ruutikellarin. Oulussa ei siis enää Suomen sodan sytyttyä vuonna 1808 ollut puolustusrakennelmia. Vuonna 1804 kaupungin tulliataa siirrettiin, jotta ulkopuolelle rönsyilleet kaupunkialueet saatiin rajojen sisäpuolelle.

Vallan vaihduttua alkoivat nälkävuodet (1807-1813). Suurempi mullistus oli kuitenkin vuoden 1822 Oulun palo, joka tuhosi lähestulkoon koko kaupungin. Ainoat säilyneet alueet olivat Torikadun eteläpäässä, Limingantullissa ja Rantakadulla. Palon jälkeen tehtiin uusi asemakaava ensin J. Lagerborgin ja E. A. Bergnerin johdosta, tätä suunnitelmaa ei kuitenkaan vahvistettu, ja myöhemmin C. L. Engelin ja J. A. Ehrenströmin toimesta. Engelin ja Ehrenströmin asemakaava valmistui vasta vuonna 1824-25 (kuva 11, liite 3.6). Uusi ruutukaava muutti kaupunkikuvan täysin uudenlaiseksi, mm. katuja levennettiin ja tonttien kokoja muutettiin.

Rakentaminen jatkui pitkälle 1850-lukua. Krimin sota ylsi Ouluun vuonna 1854, jolloin englantilaiset polttivat tervahovin ja upottivat kuunareita. Seuraava tulipalo seurasi vuonna 1882, jolloin keskustasta paloi 35 taloa, joiden mukana mm. Seurahuone. Pienempiä paloja oli vuosina 1889 ja 1916.

Kuva 10. J. J. Wikarin kartta Oulun kaupunkialueesta vuodelta 1748. MV hist.k.a. nro 41014.

Kuva 11. J. A. Ehrenströmin ja C. L. Engelin asemakaava vuodelta 1824-25. Lähde: Niskala 2002:48

Vuosi	Otsikko	Nimi	Selite	Viite	Originaali	Huom.
1748	Geometrisk Grund ritning öfwer Uhla Stad	J.J. Wikar		MV hist.k.a. nro 41014		Liite 3.5, kuva 10
1763	Geometrisk charta öfver Uhleåborgs stad	Mårten Hackzell	Kortteli ja tontit numeroitu.	Niskala 2002:33.	Maanmittauslaitoksen arkisto, Oulu	
1783	Geometrisk charta öfver den uleåborgs stad	Henric Holmbom	Laajempi esitys. Kuvaa kaupungin lisäksi myös jokisuistoa.	Niskala 2002:37.	Ruotsin valtionarkisto	
1802		M.G. Fillmer	Laajempi esitys. Kuvaa kaupungin lisäksi myös jokisuistoa.		Kansallisarkisto (ns. P. Nymanssonin kokoelma)	
1814		G.D. Andersin	Kopio M. Hackzellan kartasta vuodelta 1763		Oulun kaupungin kartta-arkisto	
1822		J. Lagerborg ja E. A. Bergener	Oulun jälleenrakennusehdotus vuoden 1822 palon jälkeen.		Valtionarkisto	
1824		J. A. Ehrenström ja C. L. Engel	Oulun lopullinen asemakaava jälleenrakentamista varten vuoden 1822 palon jälkeen	Niskala 2002:49.	Valtionarkisto	Kuva 11.

Taulukko 2. Oulun asemakaavaa kuvaavat kartat vuodesta 1721 Engelin ja Ehrenströmin asemakaavaan vuonna 1824.

3.3 Vanhojen kaupunkimittauskarttojen asemoinnin luotettavuus

Vanhojen asemakaavojen asemointi uuteen Oulun kaupungilta saatuun digitaaliseen karttamateriaaliin tehtiin MapInfo Professional 6.5 :llä. Karttojen asemointi onnistui hyvin, vaikka työtapa oli poikkeuksellinen. Suurten palojen vuoksi kaupungin asemakaavaa uusittiin useamman kerran niin, että varmoja yhteisiä korttelipisteitä ei enää ollut vanhimpien karttojen kanssa. Asemoinnin apuna käytettiin vesistöjä kuten Plaanaojaa ja jo kokonaan kuivunutta lampialuetta Oulun keskustan koillispuolella sekä kirkon korttelireunaa ja vanhan kirkon kulmaa.

Yhteisten pisteiden vähäisyys uuden kaavapohjan kanssa johti siihen, että asemointi tehtiin uusimmasta asemakaavasta (C. L. Engelin ja J. A. Ehrenströmin vuoden 1824 asemakaava) vanhimpaan (N. Tessin vanhemman vuoden 1649 karttaan) aina edeltävää hyväksi käyttäen. Tällainen asemointitapa mahdollistaa virheiden kertautumisen, mutta virhemarginaali lienee tuskin viittä metriä enempää. Positiivisia tuloksia saatiin kenttätöiden aikana, jolloin Oulussa tehtiin kadunparannus ja putkikaivaustöitä sekä kirkon kulmalla että kaupungintalon edustalla. Kummastakin paikasta tuli esiin siltarakenteita samoista kohdin, jossa sillat näkyvät asemoiduissa vuosien 1649, 1651, 1705 ja 1748 kartoissa. Näistä vuoden 1705 kartan ja nykyisen asemakaavan mukainen ero vanhasta sillasta nykyiseen löytöpaikkaan on noin 4 metriä. Samoin kirkolla tehdyissä kaivauksissa löytynyt eteläportti (kartassa vuodelta 1651) ja vanha tapulinpohja (kartoissa vuosilta 1705 ja 1748) tontin lounaisnurkassa olivat asemoinnin onnistumiseen viittaavia tekijöitä. Kirkon alueella virhemarginaali kaikissa kartoissa oli maksimissaan kaksi metriä.

Asemoinnissa mielenkiintoisen tilanteen loi vuoden 1651 C. Claessonin asemakaava, joka osui hyvin kohdalleen vesistöjen ja kirkon suhteen, mutta suunnitellut reguloidut korttelit eivät näyttäneet myöhempiin asemakaavoihin tai nykyiseen asemakaavaan nähden toteutuneilta ratkaisuilta. Karttojen asemointi onnistui niin hyvin, jotta voi uskoa, että Claessonin regulointisuunnitelma jäi vain suunnitelma-asteelle.

4. Julkiset rakennukset

Oulun keskiaikaisen linnoitusrakennelman sijainnista ei vielääkään olla täysin varmoja, mutta yhtenä mahdollisena paikkana on esitetty Oulunsuun kastellia. Aikoinaan Pietari Baggen 1590-luvulla perustama linnoitus Oulunsaareissa (nyk. linnasaari) ei vastannut pitkään tarkoitustaan. Kaupungin perustamisen yhteydessä Kaarle IX määräsi myös linnan rakennettavaksi vanhan tilalle. Se valmistui parhaimpaan muotoonsa 1600-luvun toisella vuosikymmenellä. Linna rappeutui, ja jo 1730-luvun lopulla siellä toimi ainoastaan vankila. Puolustuslaitoksen lopullinen tuho koitti 1793 salaman sytyttyä niin linnan kuin sen kätköissä sijainneen ruutikellarinkin tuleen.

Vanhimmasta raatihuoneesta tietoja on hyvin vähän (mm. vuonna 1630 rakennukseen tehtiin kellari). Vuoden 1652 palon jälkeen raatihuone rakennettiin uudelleen vuonna 1654. 1600-luvun lopulla raatihuoneen kellotornin ränsistyminen aiheutti närää kaupunkilaisissa. Ensimmäisen raatihuoneen mainitaan sijainneen torin itälaidalla. Isonvihan jälkeen rakennettiin uusi raatihuone, joka vihittiin käyttöön vuonna 1731. Tämä raatihuone on sijainnut Torikadun ja Asemakadun risteyksessä, silloisen torin eteläreunalla. Vuonna 1776 saatu läänin pääkaupunkioikeus herätti keskustelua kivisen raati-

huoneen rakentamisesta, joka kuitenkin hylättiin rahavarojen ollessa tarpeen muualla. Uusi raatihuone vuoden 1822 palossa tuhoutuneen tilalle saatiin vasta 1894.

Oulun ensimmäinen kirkko lienee rakennettu 1500-luvulla, koska venäläiset tiettävästi polttivat Oulun kirkon 1590. Kirkko on jo tuolloin ilmeisesti sijainnut nykyisen kirkon alueella. Uusi kirkko on rakennettu ennen vuotta 1605, jolloin Kaarle IX mainitsee kaupungin perustamiskäskyssä "uuden kirkon". Tämä on ollut hirsinen, suorakaiteen mallinen pitkäkirkko, jota on laajennettu vuonna 1680 jatkamalla sen itäpäätä. Kirkon edessä sijaitsi kellotapuli ja se oli kirkkotarhan ympäröimä. Kirkko paloi vuonna 1705. Isonvihan jälkeen ei katsottu tarpeelliseksi rakentaa uutta, mutta 1720 vanha korjattiin perusteellisesti. Kuitenkin jo 1770-luvulla alettiin rakentaa kivistä kirkkoa, jonka tieltä sen edeltäjä purettiin vuonna 1769. Kirkko valmistui 1777 ja paloi vuoden 1822 suurpalossa. 1829 vanhoille perustuksille alettiin rakentaa uutta kirkkoa, jonka nimi pysyi Sofia Magdalenana aina vuoteen 1900, jolloin piispanistuin siirtyi Ouluun ja kirkosta tuli tuomiokirkko.

Kirkon toimintaan liittyi läheisesti myös koulun ylläpitäminen. Lastenkoulu eli pedagogio toimi kaupungissa 1610-luvulta lähtien. Koulu sijaitsi kirkon lähetytyllä, mahdollisesti nykyisen Franzenin talon kohdalla. Koulu muutettiin vuonna 1682 triviaaliskouluksi, jolloin sitä uusittiin ja siitä tuli kaksikerroksinen hirsitalo kellotorneineen. Vuoden 1822 palon jälkeen suunniteltiin kivinen koulurakennus, joka rakennutettiin valtion varoin. Kaksikerroksinen empiretyylinen rakennus valmistui entisen raatihuoneen paikalle vuonna 1831.

5. Arkeologiset tutkimukset

Oulussa on tehty kaupunkiarkeologisia tutkimuksia varsinkin vuodesta 1986 lähtien. Tätä ajankohtaa ennen on kuitenkin tutkittu kahteen otteeseen Turkansaarta (J. Rinne 1924 ja A. Kopisto 1967) O.E. Kivistön johdolla linnasaarta. K. Sandman tutki lääninhallituksen tontilla 1970 sekä Oulunsuun Kastellissa käytiin kahteen otteeseen (1972 A. Siiriäinen ja 1987 K. Julku sekä M. ja P. Toikka).

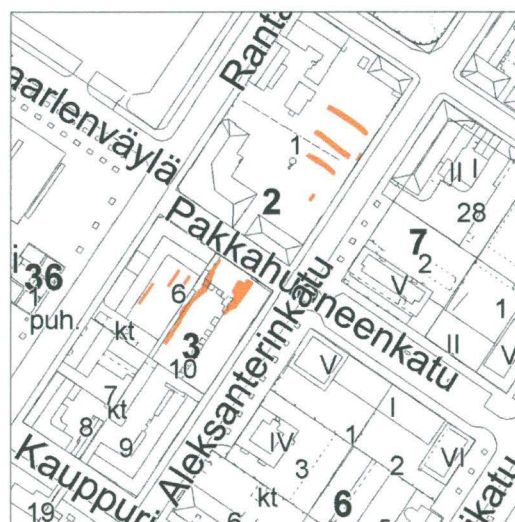
Vuonna 1986-87 tutkittiin M. Mäkiavuodin johdolla Oulun NMKY:n tonttia (I-24), jolle oli määrä rakentaa hotelli. Tontti sijaitsee kirkon pohjoispuolisessa korttelissa nykyisen hotelli Ramadan kohdalla. Kaivauksissa esiin tuli kaksi rakennuksen pohjaa ja neljä kylmämuurattua kellaria sekä kolme kaivoa. Kummatkin rakennukset ajoittuivat esinelöytöjen perusteella 1600-luvun alkupuolelle. Kellarit ajoittuivat samoihin aikoihin. Kaksi kaivoista oli sen sijaan vasta 1700-luvun lopulta. Kaivaus ei antanut uutta valoa vanhimman asemakaavan katujen paikallistamiseen. Tälle tontille, asemoitujen asemakaavojen mukaan, osuisi kuitenkin vanhojen katulinjojen risteys.

Seuraavat kaupunkiarkeologiset kaivaukset Oulussa tehtiin vasta 1990-luvun puolivälissä. Vuonna 1994 tutkittiin Kauppahotellin (I-14-3) tonttia M. Sarkkisen johdolla. Pelastuskaivaus oli Pohjois-Pohjanmaan museon hanke. Paikalta löytyi kaksi kellarinpohjaa sekä ilmeisesti kaksi lattiatasoa. Toinen kellareista saattaa ajoittua jopa aikaan ennen vuoden 1652 paloa. Tontti on pysynyt lähestulkoon samana aina Claessonin 1600-luvun puolivälin asemakaavasta saakka. Vuoden 1822 palon jälkeen se kuitenkin yhdistettiin yhdeksi isoksi Franzenin tontiksi. Vuonna 1996 A. Kehusmaan johdolla tutkittiin lähinnä Oulun tuomiokirkon sisäosia, kun seurakunta tahtoi laajentaa kirkon kellariosaa. Kirkon ollessa rakennettu vanhan hautausmaan päälle oli kaivaus lähinnä

hautojen tutkimista. Vuoden 1822 palon jättämä palokerrostuma kuitenkin löydettiin. Vanha kirkko sijaitsi samalla tontilla kuin nykyinenkin, mutta eri asennossa. Tätä on hankala huomata vanhojen asemakaavakarttojen pohjalta.

Vuonna 1997 kaivettiin Aleksanterinkatu 8:n tonttia (I-3-10) edelleen A. Kehusmaan johdolla Pohjois-Pohjanmaan museon toimesta. Paikalla oletettiin 1600-luvulla sijainneen kaupungin laivaveistämön, jolloin tontin alueella kulki vielä kapea merenlahti tai vesiuoma (lahti näkyy Claessonin 1651 kartassa). Laivanveistämön jäänteitä ei kaivauksista tullut esiin, mutta vesiuoman sijainti tarkentui. Sitten 2000-luvulla on Oulussa tehty useita kaivauksia: 2000 A. Kehusmaan johdolla kaivettiin Rantakatu 4:n tonttia (I-3-6) ja K. Armisen johdolla Aleksanterinkadun tonttia numero 6 (I-2-1). T. Ylimaunu inventoi vuonna 2001 Hupisaaret. 2002 aikana on Oulussa kaivettu jo ainakin Pikisaarella (T. Ylimaunu), tuomiokirkolla (M. Sarkkinen), tuomiokirkkoa ympäröivillä katualueilla (M. Hyttinen), Torikadulla, Hallituskadulla ja Kirkkokadulla (T. Oikarinen). Kahdelta viimeksi mainitulta on vanhoja puurakenteita, joista tulevaisuudessa voisi olla hyötyä vanhimman Oulun korttelirakenteiden selvittämisessä.

Aiempien tutkimusten perusteella kulttuurikerrosten ja niitä peittävän täytemaan paksuus vaihtelee runsaasti kaupungin sisällä. Esimerkiksi Rantakatu 4:n alueella ensimmäisen palokerroksen (1822 kaupunkipalo), päällä oli noin metrin paksuinen täytemaakerros. Täytemaan alapuolella kulttuurikerroksen paksuus oli vajaan 2,5 metriä. Viereisessä korttelissa Aleksanterinkatu 6:n kaivauksissa stratigrafia oli toisenlainen. Siellä puolen metrin paksuisen täytemaakerroksen alla oli reilun metrin paksuinen kulttuurikerros. Vuoden 2002 kaapelointitöiden valvonnassa Isokadun ja Linnakadun risteyksessä sijainneessa kaivannossa täytemaan paksuus oli likimain kaksi metriä. Oulussa täytemaiden ja kulttuurikerrosten paksuudet saattavat pienelläkin alueella vaihdella runsaasti (Kuvat 12-13).

Kuva 12 ja 13. Oulussa arkeologisesti tutkittuja alueita. Kantakartta © Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002.

6. Nykyiset katu-, tori- ja puistoalueet

Kaupungin katualueiden kulttuurikerrosten säilyneisyyden arviointi on vaikeaa. Niin parhaillaan menossa olevien katujen avaamisprosessien, kuin menneidenkin tietöiden seurauksena on katualueita kaivettu auki. Oulun nykyiset katualueet ovat enimmiltä osin yhtäpitäviä C. L. Engelin ja J. A. Ehrenströmin asemakaavaan nähden. Aikojen kuluessa Oulun asemakaava on kuitenkin muuttunut niin runsaasti, että asemoitujen karttojen pohjalta tiedetään vanhojen katulinjojen ja korttelialueiden sijaitsevan myös nykyisten tealueiden kohdilla. Nykyiset katualueet näyttäisivät suurelta osin tuhoutuneen erilaisissa viemäröinti- ja kaapelitöissä (Kts. Liite 6).

Oulun kaupungin keskustan nykyiset puistoalueet ovat pitkälti samassa mallissa kuin C. L. Engelin ja J. A. Ehrenströmin ruutukaavassa vuodelta 1825, eli puistoalueet kulkevat kaupunginjojaa mukaillen läpi kaupungin. Ojaa reunustavat puistot mereltä lähtien ovat Pokkisen puisto (1P), Madetojan puisto (1P), Kaupungintalon tontin pohjoispuoli, Snellmanin puisto (1P), Otto Karhin puisto (1P). Tämän lisäksi kirkon länsipuolella sijaitsee Franzenin puisto (1P), joka Engelin ja Ehrenströmin asemakaavassa on suunniteltu aukioksi (toriksi). Tutkimusalueelle jää vielä Vanhatullin kaupunginosan puolelta Mannerheimin puisto (3P). Kaikki tutkimusalueella sijaitsevat puistoalueet ovat viimeistään vuoden 1705 asemakaavassa kaupunkialueella (Mannerheimin puistosta vain luoteisnurkka). Puistot ovat hyvin säilyneitä ja säästyneet suurimmilta maankäyttötöiltä ja ovat näin ollen Oulun kaupunkiarkeologisesti mielenkiintoisinta aluetta.

Pokkisen puiston alue on osittain ollut korttelialuetta jo kartassa vuodelta 1649. Suurin osa puistosta on tuolloin kuitenkin ollut ranta-aitta-alueena. Madetojan puisto on myös ollut osittain korttelialuetta, osittain rantarakentamisaluetta jo vuonna 1649. Snellmanin puisto on vuoden 1649 kartassa osittain tulliaidan kohdalla, ja se on näin ollen osittain kortteli- sekä kaupunkialuetta, osittain kaupunkialueen ulkopuolista aluetta. Vuoden 1705 kartassa puisto on jo kokonaan kaupunkialueella. Otto Karhin puisto on vuoden 1705 kartassa korttelialuetta kaupungin laidalla. Franzenin puiston alue on aina sijainnut kaupungin ydinkeskustassa. Se onkin suurin yhtenäinen alue, jolla on ollut tiivistä korttelirakentamista ainakin jo vuodesta 1649 saakka ja jossa kerrokset lienevät kärsineet hyvin vähän vahinkoa. Mannerheimin puiston luoteisnurkka on kuulunut korttelialueeseen vuoden 1705 kartassa. Muu osa puistosta jää Isoavihaa vanhemman kaupunkialueen ulkopuolelle.

Torialueita on Oulussa vähän. Rannan torialuetta lienee alettu käyttää aktiivisemmin 1700-luvulla, jolloin Oulun asema merellisenä kaupunkina tuli entistä tärkeämmäksi. Nykyinen tori on kuitenkin niin rannassa ettei sen alueella ole ollut varsinaista korttelirakentamista Isoavihaa vanhempana aikoina.

7. Alueiden luokittelu ja luokittelun perusteet

Kaikki isoavihaa vanhemman kaupunkialueen tontit jaettiin tutkimuksellisen ja suoje-luksellisen mielenkiinnon mukaan kolmeen luokkaan: 1.) *Erittäin todennäköisesti säilynyt ja/tai tutkimuksellisesti erityisen mielenkiintoinen alue*. Tähän luokkaan kuuluvat kaikki alueet, joilla 1600-luvun kerrostumat ovat todennäköisesti hyvin säilyneitä. Lisäksi luokkaan kuuluvat tutkimuksellisesti erityisen mielenkiintoiset alueet, kuten esim. raatihuoneen ympäristö ja porvariston asuinalueet, joiden kerrostumat ovat todennäköi-

sesti kuitenkin osittain tuhoutuneet. Ensimmäisen luokan kohteet tulisi pyrkiä suojelemaan tai tilanteen vaatiessa vapauttaa rakentamiselle tapauskohtaisesti arvioitavalla tutkimuksella. 2.) Luultavasti säilynyt ja/tai tutkimuksellisesti mielenkiintoinen alue. Tähän luokkaan kuuluvat 1600-luvun rakennetun kaupunkialueen reuna-alueet, joiden rakennuskäytöstä ei ole täyttä varmuutta. Lisäksi luokkaan kuuluvat 1600-luvun kaavoitetun kaupunkialueen osittain tuhoutuneet osat. Toisen luokan alueilla maaperään kajoaminen voidaan tehdä joko arkeologin valvonnassa tai sitten alueella on suoritettava koetutkimuksia. Tarvittavat toimenpiteet arvioidaan tapauskohtaisesti. 3) Tuhoutu-
neet alueet. Luokkaan kuuluvat vanhan kaupunkialueen ulkopuoliset alueet sekä kaupunkialueen sisältä ne alueet, joiden kerrostumat ovat todennäköisesti jo täysin tuhoutuneet. Maankäyttö kolmannen luokan alueilla ei vaadi arkeologisia tutkimuksia ellei töiden aikana tule vastaan tutkimusta ja dokumentointia vaativia rakenteita tai kerrostumia.

8. Raportin laatiminen

Inventointiraportti on tehty Microsoft Access –tietokantaohjelmalla työstettyyn tietokantaan. Tietokanta koostuu kolmesta taulukosta: *Perustaulukosta*, josta selviävät kaikki ensimmäiseen ja toiseen luokkaan kuuluvat tontit kiinteistötunnuksineen (JHS138 mukaisesti 000 kunta, 000 sijaintialue, 0000 ryhmä ja 0000 yksikkö) ja osoitteineen, *Kohdekuvaustaulukosta*, jossa on lyhyt kuvaus kohteesta ja tonttialueen historiasta sekä *Rakennustaulukosta*, jossa on lyhyt selvitys tontin rakennuskannasta (rakennukset, rakennusvuosi, perusta ja kellarit). Tässä raportin paperiversiossa tietokannan taulukoista yhdistetyt ja tulostetut raportit ovat liitteenä 7. Tonttien valokuvat löytyvät myös liitteistä (Liitteet 8-9). Taulukoissa kohteet on järjestetty kiinteistötunnuksen perusteella nousevaan järjestykseen. Nykyisten yleisten alueiden, kuten puistojen ja torien kohdekuvaukset eivät tietokannassa (ks. luku 6).

Inventointiraporttiin liittyvät kartat (Liitteet 3-6) on tehty MapInfo 6.5 –ohjelmalla. Pohja-aineistona on käytetty Oulun kaupungin tuottamaa vektorimuotoista kantakarttaa. Kantakartta oli inventointia tehtäessä hyvin ajan tasalla inventointialueen osalta.

9. Inventoinnin tulokset

Oulun inventoinnissa käytiin läpi yli 170 tonttia isoavihaa vanhemmalla kaupunkialueella. Kerrostumiltaan oletettavasti säilyneitä alueita on uudisrakentamiseen nähden runsaasti. Toisen luokan alueita on lähinnä ennen isoavihaa ranta-alueeseen kuuluneet tontit sekä alueet, joiden kerrostumat ovat oletettavasti jo nuoremman rakentamisen osittain sekoittamia/tuhoamia. Taulukossa 3 on esitetty inventoinnin tuloksia numerotietona. Tietokannasta tulostetut 1. ja 2. luokan alueiden perustiedot sisältävä kohde luettelo, kohdekuvaukset ja tiedot rakennuskannasta löytyvät liitteestä 7. Inventoinnin tulos on esitettyinä visuaalisesti kantakarttapohjalla liitteessä 4.

Tutkimusalueen raja on tehty vuoden 1705 asemakaavan pohjalta, joka käsittää 46,7 hehtaarin kokoisen alueen. Suurimman osan Oulun kaupunkialueen 1. luokkaa olevista alueista kattavat puistot, joiden lisäksi tähän luokkaan kuuluu vielä jokunen piha-alue ja parkkipaikka. 2. luokan alueet ovat lähinnä korttelien sisäpihoja. 1.- ja 2.-luokan yh-

teispinta-ala on n. 48,6% vuoden 1705 korttelialueesta, joten nykyaikainen rakennustoiminta on jo tuhonnut ainakin puolet isoavihaa vanhemmista kulttuurikerroksista. Pitää muistaa, että kerrostumia voi olla vielä myös katualueilla.

	Tontit (kpl)	Pinta-ala (ha)	Tutkimusalueen pinta-alasta (%)
1. luokka	28	7	15,1
2. luokka	27	3,41	7,3
yhteensä	55	10,41	22,4

Taulukko 3. Oulun kaupunkiarkeologisen inventoinnin tuloksena saatujen tutkimuksellisesti ja suojellisesti mielenkiintoisten tonttien määrällinen ja pinta-alallinen jakauma 1. ja 2. luokan alueiden kesken.

Kaikista 1.- ja 2.-luokan alueella tehtävistä maaperään kajoavista rakennustöistä on ilmoitettava etukäteen Museoviraston rakennushistorian osastoon (osoite: Kulttuuritalo, Sturenkatu 4, PL 169, 00511 Helsinki, puhelin: 09-40501), josta annetaan tapauskohtaiset toimintaohjeet. Myös vanhan kaupungin katualueilla tehtävistä rakennustöistä tulee ilmoittaa hyvissä ajoin Museovirastoon.

10. Inventoinnin tulokset, asemakaavan rakennusoikeudet ja suojellut rakennukset

Inventointi alueesta saatiin Oulun kaupungilta ajantasa-asemakaava, jonka lisäksi keskusteltiin kaupunginarkkitehti Paula Vellosten (*suullinen tiedonanto 15.8.2002*) kanssa. Näiden lisäksi kaupungilta aiemmin saatu digitaalinen asemakaava antoi pohjan liitteille 5.1 ja 5.2.

Alueen kaavassa on useita kaavalla suojeltuja rakennuksia. Asemakaavassa suojelumerkinnällä varustetut rakennukset (sr, sr-1-4) ja käyttämättömät rakennusoikeudet on esitetty liitteessä 5.1. Liitteessä on merkittynä ainoastaan sellaiset rakennusoikeudet, joiden toteuttaminen ei vaatisi olemassa olevan rakennuskannan purkamista. Rakennusoikeudet on eritelty rakentamisesta suhteeseen. Asemakaavoissa ei kaikkien kohteiden rakennusoikeuksissa ollut merkintää neliömäärästä, joten osa on Vellosten antamia arvioita.

Isoavihaa vanhemman kaupunkialueen käyttämättömät rakennusoikeudet ovat Oulun keskustan suuresta rakentamisesta huolimatta edelleen osiltaan suhteellisen suuria. Rakennusoikeuksia on yhä käyttämättä monella myös arkeologista mielenkiintoa omaavalla tontilla. Alueella on odotettavissa joitain rakennushankkeita lähiaikoina.

11. Oulun kaupunkiarkeologinen potentiaali

Oulun kaupunki on arkeologisesti erittäin mielenkiintoinen. Jo tehdyt kaivaukset ja valvonnat kaupunkialueella kertovat kulttuurikerrosten olevan suhteellisen paksuja.

Kaivaukset kertovat myös suhteellisen hyvästä säilymisasteesta mm. puurakenteet ovat olleet melko hyvin säilyneitä. Oulun kaupunkikuvan useat muutokset antavat myös paljon tutkimuksen aihetta alueella. Kaivauksista huolimatta ei vielä ole arkeologisin havainnoin löydetty esimerkiksi 1600-luvun tielinjoja.

Oulussa on keskustan laaja-alaisesta uudesta rakentamisesta huolimatta vielä yllättävän runsaasti säilyneitä arkeologisia kerroksia, joiden tutkimuksellinen ja historiallinen arvo on suuri. Tulevaisuudessa näiden alueiden tutkimukset tulevat kertomaan paljon kaupungin vaiheista ja toimimaan kirjallisten aineistojen vertailukohteina.

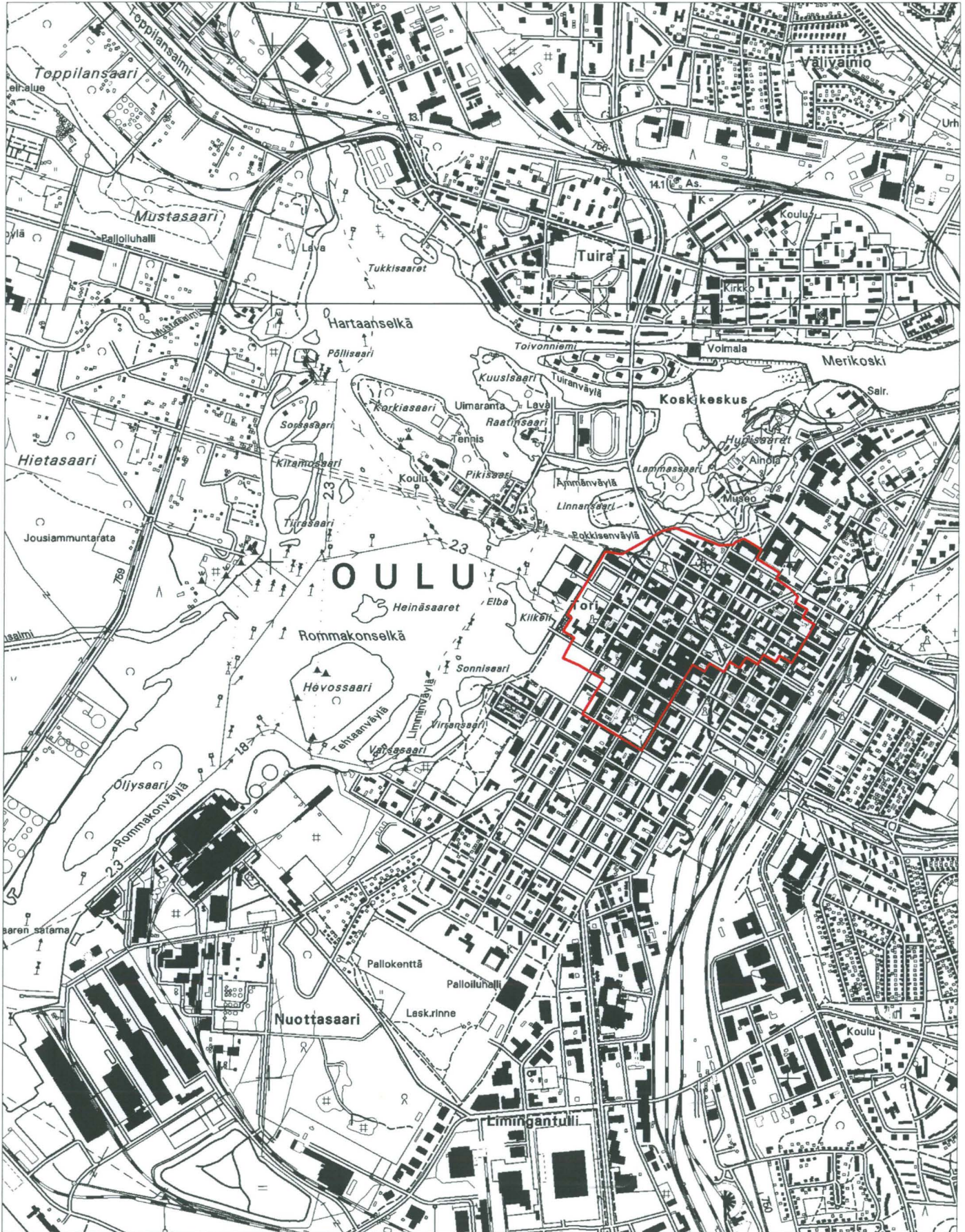
12. Yhteenveto

- Oulun kaupungin vanhin kaupunkimittaus on vuodelta 1649. Siinä näkyvät senaikaiset korttelijaot sekä kaupungin regulointisuunnitelma. Edellinen ja vuoden 1705 kartta antavat kuvan Oulun kaupunkirakenteesta ennen isoavihaa.
- Varsinkin keskustan läpi kulkevat puistoalueet ovat säilyttäneet arkeologisesti mielenkiintoiset kerrostumat myöhemmältä rakennustoiminnalta. Näistä Franzenin puistossa on säilynyt suurin yhtenäinen isoavihaa vanhempi keskeinen korttelialue Oulussa.
- Nykyinen kaupunkirakenne perustuu vuoden 1824 asemaakaavaan, joka on tehty vuoden 1822 kaupunkipalon jälkeen. Tämän vuoksi säilyneitä korttelialueilta voisi olettaa löytyvän myös katualueilta. Oulussa säilyneitä katualueita on kuitenkin hyvin vähän jos ollenkaan.
- Asemakaavat ja keskustelu kaupunginarkkitehdin kanssa antavat odottaa, että alueelle on vielä tulossa joitakin rakennushankkeita.
- Inventoinnissa 1. ja 2. luokan määritellyillä alueilla tehtävistä maaperään kajoavista rakennustöistä on ilmoitettava etukäteen Museoviraston rakennushistorian osastoon. Sama pätee myös isoonvihaan mennessä rakennetun kaupunkialueen katualueilla tehtäviin kaivutöihin.

Helsingissä 22.8. 2002

Tiia Ikonen

Teemu Mökkönen

OULU

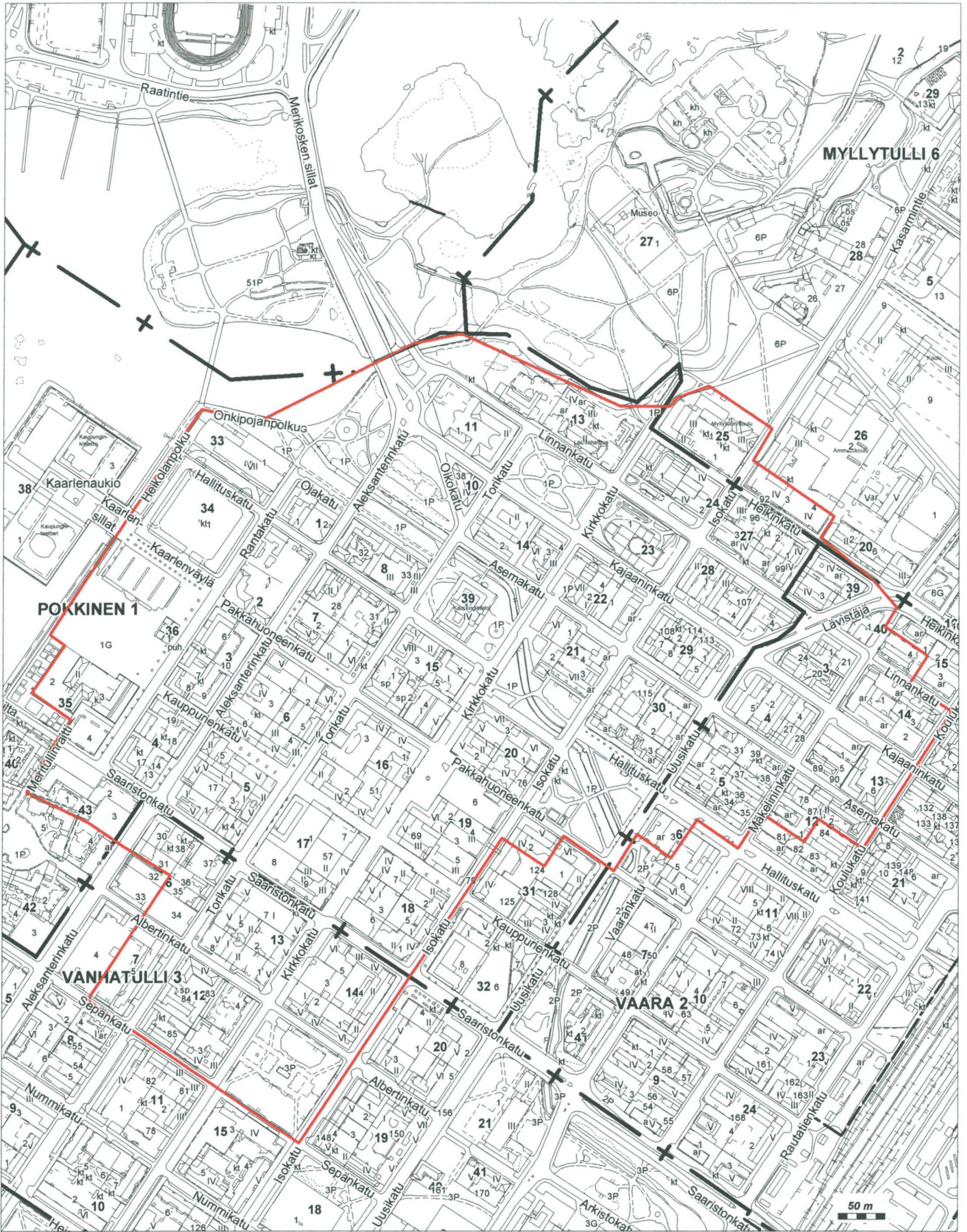
Kaupunkiarkeologinen inventointi
Ikonen & Mökkönen 2002

PERUSKARTTAOTE

Tutkimusalue rajattuna punaisella

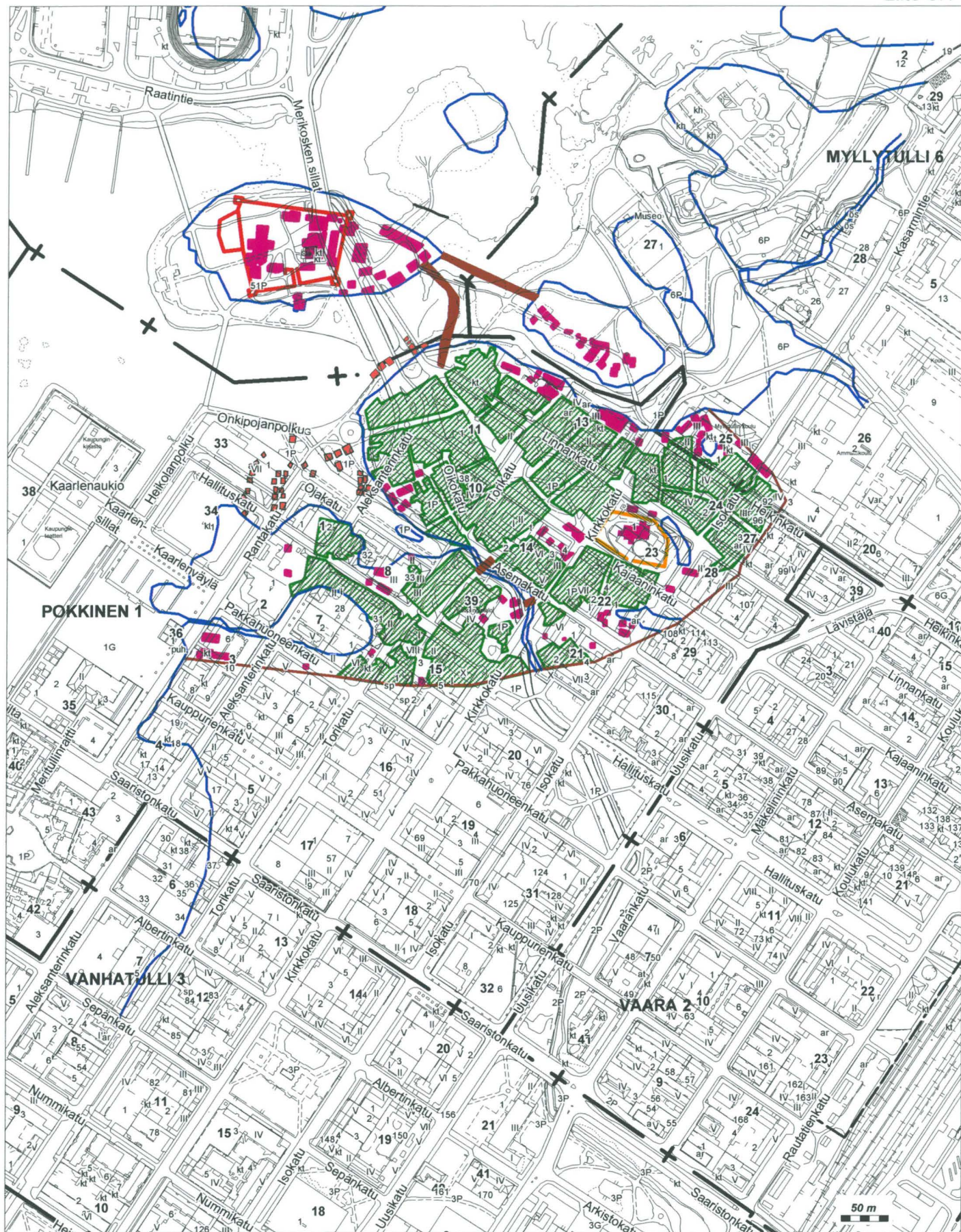
Peruskartta 2444 09
(PerusCD 2002)

mk 1:20 000

OULU
Inventointialueen rajaus

Kantakartta © Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002

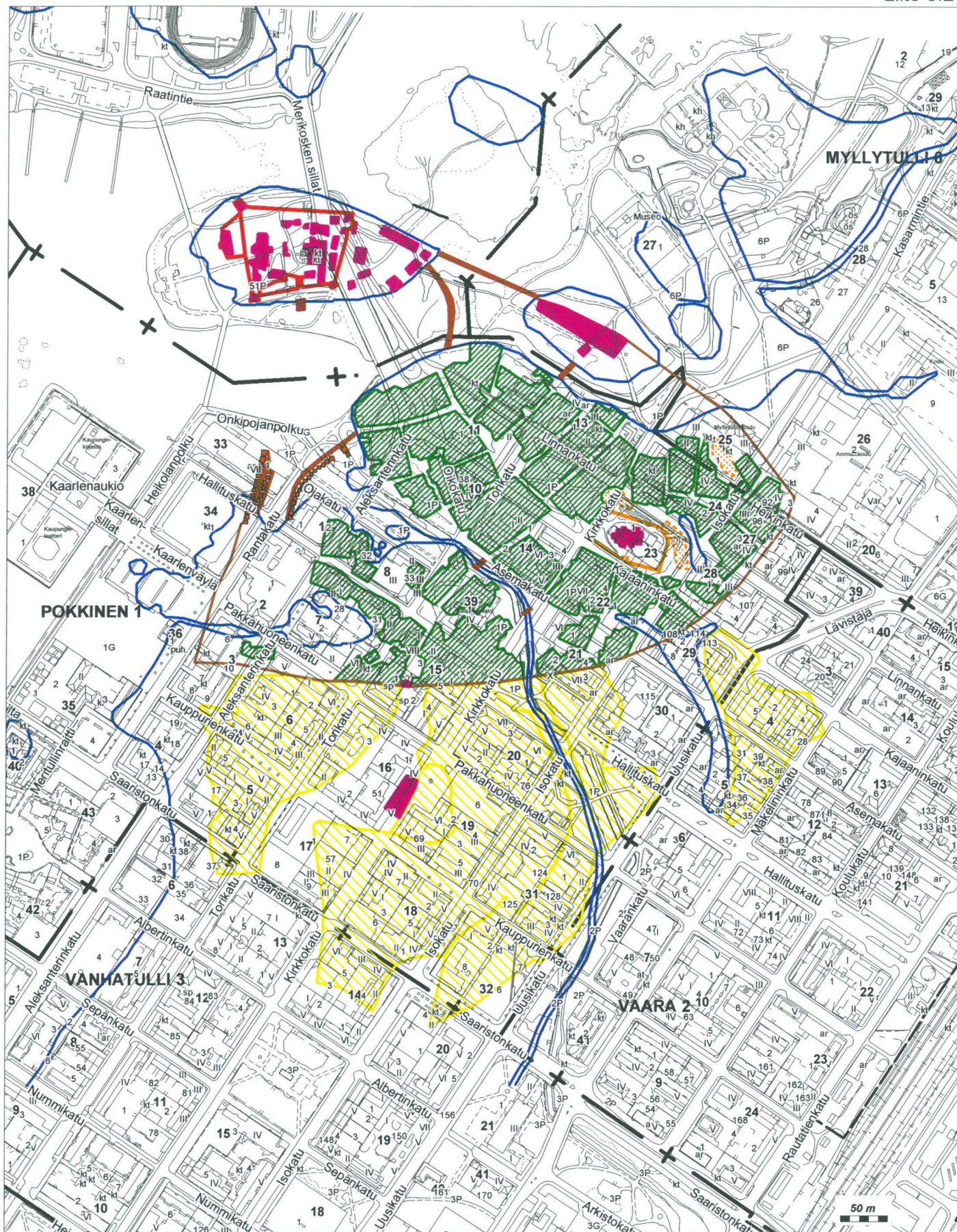

OULU
Nikodemus Tessin vanhemman
kartta vuodelta 1649

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

Museovirasto/RHO/T. Ikonen & T. Mökkönen 2002

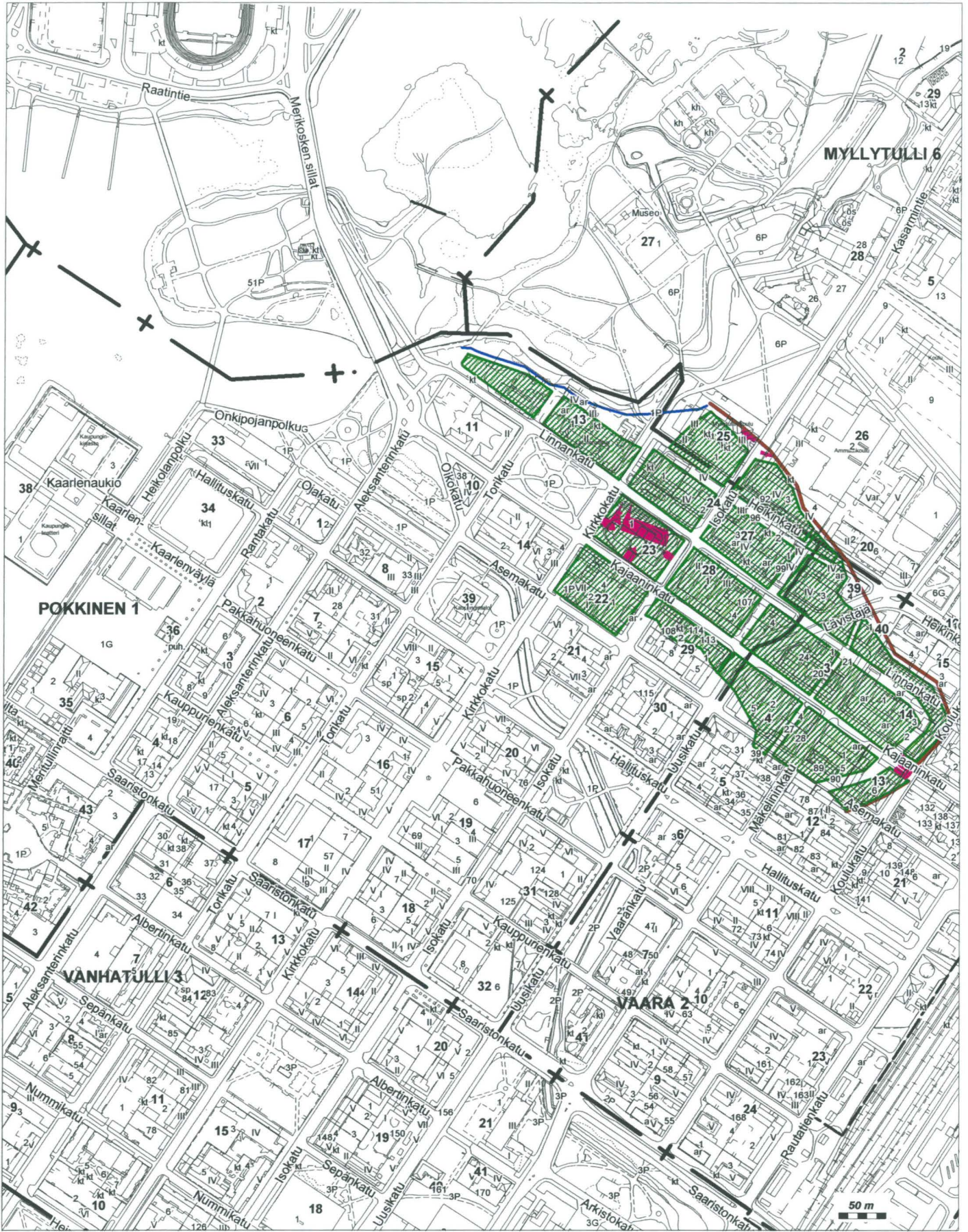
	= kortteli		= kirkkotarha
	= rakennus		= linnan puolustusvarustukset
	= ranta-aitta		= tulliaita
	= silta		= rantaviiva

OULU
Claes Claessonin kartta vuodelta 1651

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

	= kortteli		= soistunut alue
	= rakennus		= kirkkotarha
	= ranta-aitta		= linnan puolustusvarustukset
	= silta		= tulliaita
	= pelto		= rantaviiva

OULU
Gustaf Ulstadiuksen kartta n. vuodelta 1700

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

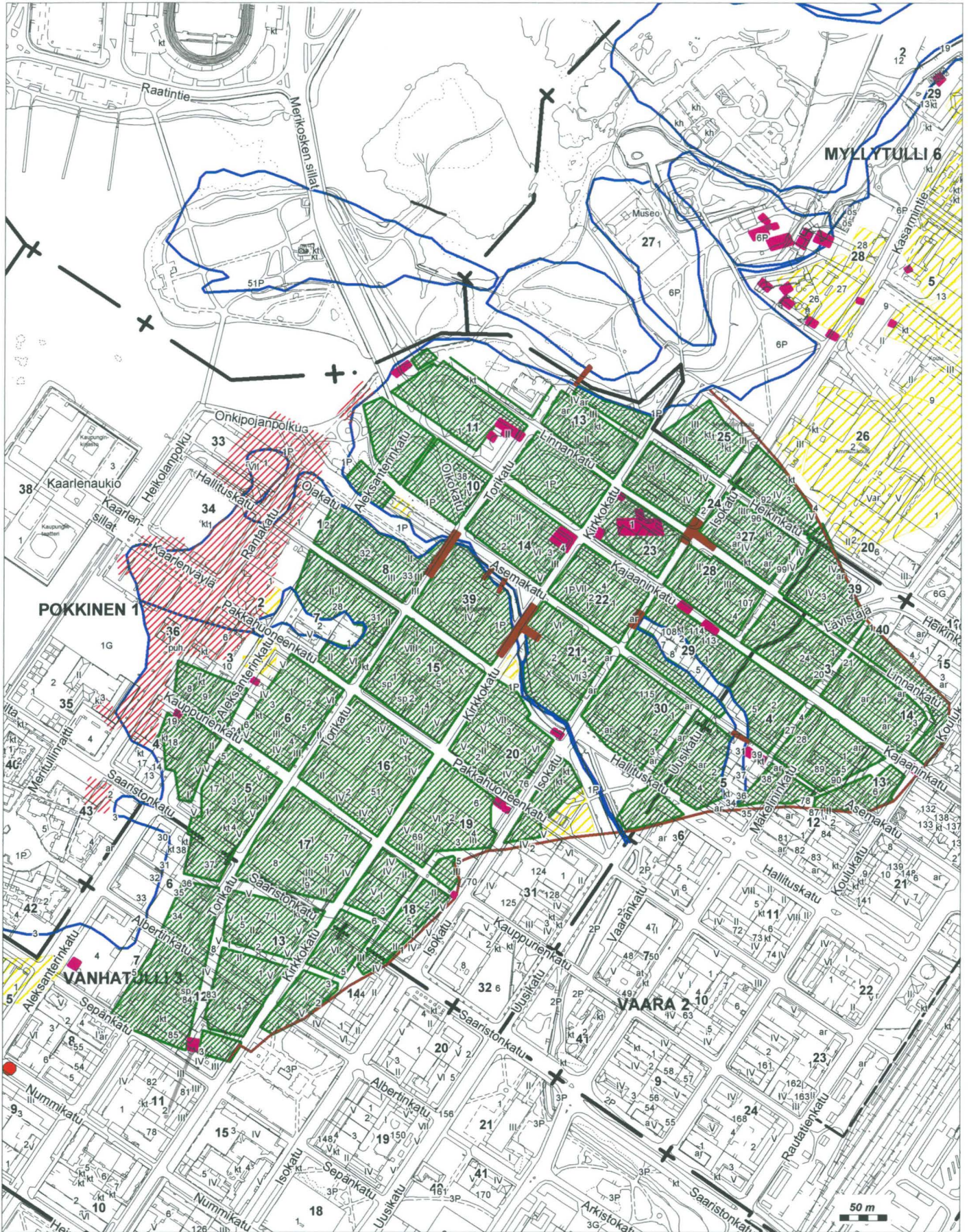
	= kortteli		= tulliaita
	= tonttiraja		= rantaviiva
	= rakennus		

OULU
Kartta vuodelta 1705

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

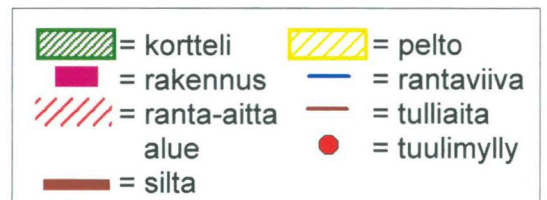

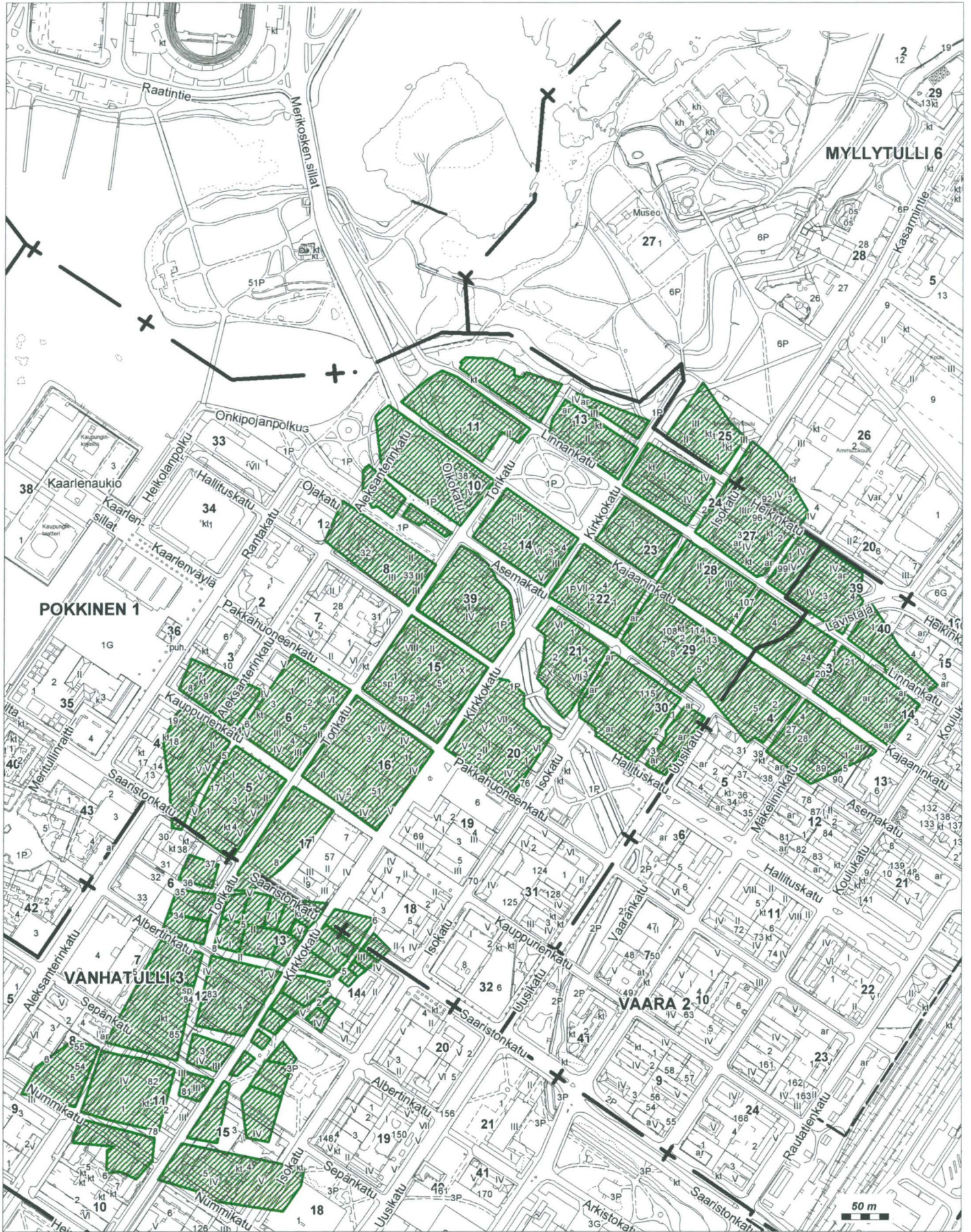

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

OULU
Jakob Johan Wikarin kartta vuodelta 1748

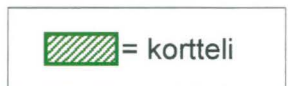
Museovirasto/RHO/T. Ikonen & T. Mökkönen 2002

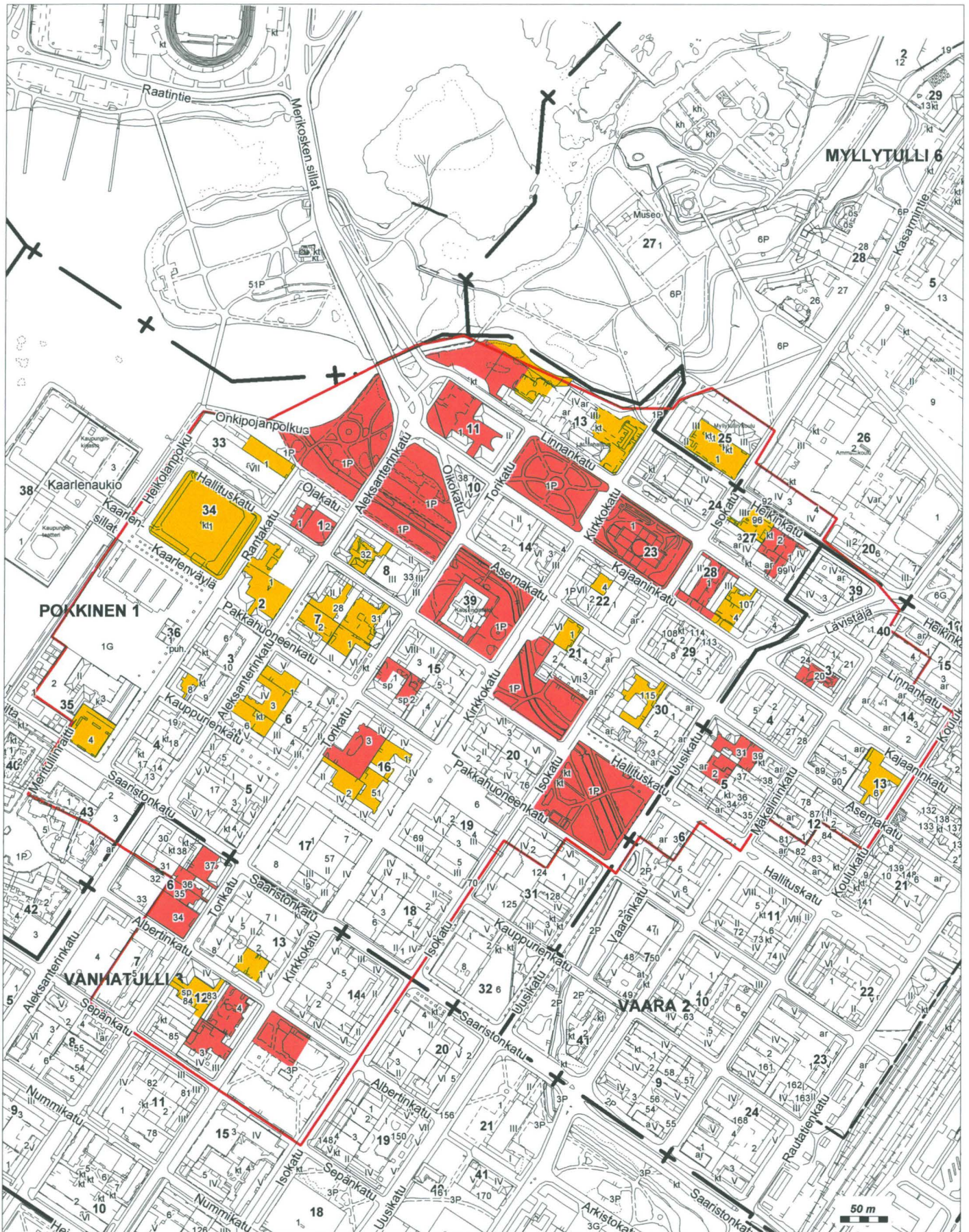

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

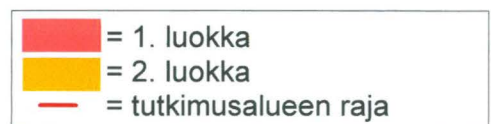
OULU
C. L. Engelin kartta vuodelta 1824

Kantakartta © Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002

OULU
Tutkimuksellisesti ja suojellisesti kiintoisat alueet

Kantakartta © Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002

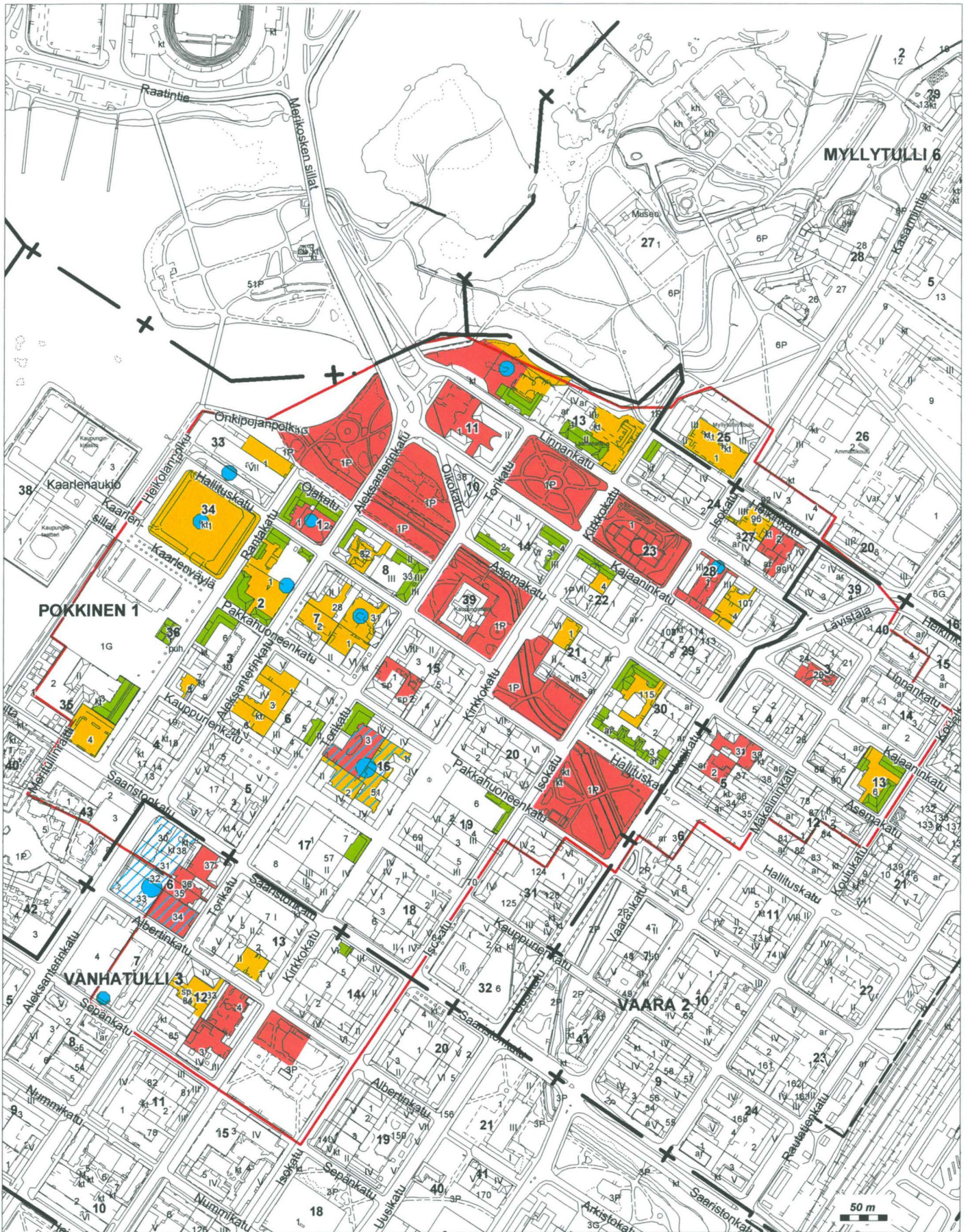
OULU

Asemakaavan suojelumerkinnät ja käyttämättömät rakennusoikeudet

(Asemakaavatilanne 13.8. 2002)

Museovirasto/RHO/T. Ikonen & T. Mökkönen 2002

	= sr-merkinnällä varustetut rakennukset		= tutkimusalueen raja
	= rakennusoikeudellinen alue		= käyttämätön rakennusoikeus 100-1000 m ²
			= 1000-10000 m ²
			= 10000 m ² tai enemmän

Kantakartta © Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002

OULU

Asemakaavan suojelumerkinnyt, käyttämättömät rakennusoikeudet ja inventoinnin tulokset

(Asemakaavatilanne 13.8. 2002)

Museovirasto/RHO/T. Ikonen & T. Mökkönen 2002

	= 1. luokka		= tutkimusalueen raja
	= 2. luokka		= käyttämätön rakennusoikeus 100-1000 m ²
	= sr-merkinnällä varustetut rakennukset		= 1000-10000 m ²
	= rakennusoikeudellinen alue		= 10000 tai enemmän

Kantakartta © Oulun kaupungin tekninen keskus

OULU

Kunnallistekniset kaivannot

(Vesijohdot, viemärointi, sähkö- yms. kaapelit)

Kaivantotyytit erottelematta

Oulu - Uleåborg

Kaupunkiarkeologinen inventointi

Tiia Ikonen 2002

Liite 7

Kohdetiedot

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100010001	OULU (Uleåborg)	564	001	0001	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Rantakatu 1 / Ojakatu 1				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kolmikerroksinen U-mallinen puinen rakennusyhdistelmä, jossa luonnonkivi perusta. Kaksikerroksinen betoninen autotalli- ja asuinrakennus, jossa luonnonkivi perusta.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Tontti on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa vanhaa ranta-alueetta, johon korttelialueet päättyvät. Sisäpiha on asfaltoitu (sadevesiviemäri) ja piha rakennus on kellariton, joten näillä alueilla kerrokset lienevät suhteellisen hyvin säilyneitä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100010002	OULU (Uleåborg)	564	001	0001	0002
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Aleksanterinkatu 2 / Ojakatu 2				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Yksikerroksinen betoninen liikerakennus.		Perusta		Kellari	
		Betoni		☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Tontti on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa korttelialuetta. Ne ovat viimeiset korttelit ennen rantaa. Piha on nurmea sekä hiekkaa ja kerrokset lienevät hyvin säilyneitä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100020001	OULU (Uleåborg)	564	001	0002	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Rantakatu 3				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Tontin luoteiskulmassa kolme puista kaksikerroksista luonnonkivi perusteista rakennusta (yhdessä ei kellaria). Lounaiskulmassa kolmikerroksinen L-mallinen kivirakennus, jossa luonnonkiviperusta.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Alue on vanhaa rantaa, joka ei enää ole korttelialuetta vuosien 1649 ja 1705 kartoissa. Mahdollista vanhaa ranta-aitta-alueetta tontilla on voinut olla. Piha on hiekkaa ja nurmea. Inventointia tehtäessä lounaiskulman rakennuksen piha oli alkuperäistä maanpintaa 30-50 senttiä matalampana.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100030008	OULU (Uleåborg)	564	001	0003	0008
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
	Rantakatu 6 / Kauppurienkatu 1		1			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kaksi puista kaksikerroksista liikerakennusta (toisen alaosa tiiltä).					
			Perusta		Kellari	
			Luonnonkivi		☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Vuoden 1705 asemakaavassa tontti on ollut korttelialuetta. Piha alue on osin kivetty, osin nurmea ja näiden alla kerrokset lienevät säilyneet.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100060001	OULU (Uleåborg)	564	001	0006	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
	Aleksanterinkatu 13 / Pakkahuoneenkatu 6		2			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Viisikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
			Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Tontti on selvästi vuoden 1649 kartan korttelialueen ulkopuolella, mutta jo vuoden 1705 kartassa korttelialuetta. Tontin alueella näyttäisi kulkevan vanha tielinja. Piha on asvaltoitu (pari sadevesiviemäriä) ja kerrokset lienevät säilyneitä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100060003	OULU (Uleåborg)	564	001	0006	0003
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
	Aleksanterinkatu 15		2			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Viisikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
			Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Tontti on selvästi vuoden 1649 kartan korttelialueen ulkopuolella, mutta jo vuoden 1705 kartassa korttelialuetta. Tontin alueella näyttäisi kulkevan vanha tielinja. Piha on osin asvaltoitu osin nurmea ja kerrokset lienevät säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100060006	OULU (Uleåborg)	564	001	0006	0006
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Aleksanterinkatu 17 / Kauppurienkatu 5				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
5-kerroksinen betonininen asuinrakennus					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Tontti on selvästi vuoden 1649 kartan korttelialueen ulkopuolella, mutta jo vuoden 1705 kartassa korttelialuetta. Tontin alueella näyttäisi kulkevan vanha tielinja. Piha on asvaltoitu (pari sadevesiviemäriä) ja kerrokset lienevät säilyneitä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100070001	OULU (Uleåborg)	564	001	0007	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Torikatu 12 / Pakkahuoneenkatu 7				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kuusikerroksinen betoninen asuin- ja liikeyrakennus. Kaksikerroksinen betoninen toimistorakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 7 on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa osittain lammen, josta ojayhteys mereen, peitossa. Muu on korttelialuetta kummallakin vuosisadalla. Vuoden 1649 kartan korttelialue jää osin nykyisen rakennuskannan alle. Tontin sisäpiha on asvaltoitu (muutama sadevesikaivo) ja kerrokset lienevät säilyneitä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100070002	OULU (Uleåborg)	564	001	0007	0002
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Pakkahuoneenkatu 5 / Aleksanterinkatu 11				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Viisikerroksinen tiilestä ja betonista rakennettu asuinrakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 7 on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa osittain lammen, josta ojayhteys mereen, peitossa. Muu on korttelialuetta kummallakin vuosisadalla. Vuoden 1649 kartan korttelialue jää osin nykyisen rakennuskannan alle. Tontin sisäpiha on asvaltoitu (muutama sadevesikaivo) ja kerrokset lienevät säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100070028	OULU (Uleåborg)	564	001	0007	0028
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Aleksanterinkatu 9 / Hallituskatu 6				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kahden rakennuksen yhdistelmä. Puinen kaksikerroksinen kiviperusteinen rakennus sekä 1-3-kerroksinen betoninen rakennus. Tontin itälaidalla tiilinen yksikerroksinen autotallirakennelma.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 7 on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa osittain lammen, josta ojayhteys mereen, peitossa. Muu on korttelialuetta kummallakin vuosisadalla. Vuoden 1649 kartan korttelialue jää osin nykyisen rakennuskannan alle. Tontin sisäpiha on osin asfaltoitu, osin kivetty ja kerrokset lienevät säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100070031	OULU (Uleåborg)	564	001	0007	0031
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Torikatu 10 / Hallituskatu 8				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksi , kaksi kerroksista betonista asuin- ja liikerakennusta.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 7 on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa osittain lammen, josta ojayhteys mereen, peitossa. Muu on korttelialuetta kummallakin vuosisadalla. Vuoden 1649 kartan korttelialue jää osin nykyisen rakennuskannan alle. Tontin sisäpiha on osin asfaltoitu, osin nurmea ja kerrokset lienevät säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100080032	OULU (Uleåborg)	564	001	0008	0032
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Aleksanterinkatu 7 / Ojakatu 3 / Hallituskatu 5				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksi kaksikerroksista puista rakennusta luonnonkivi perustalla. Kaksikerroksinen kivirakennus luonnonkivi perustalla.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Tontin alueella on 1600-luvun korttelialuetta sekä silloisen kaupungin lahti. Tontilla olevat rakennukset lienevät osittain tuhonneet kerrostumia, mutta hiekka/sorapihan aliset kerrostumat lienevät hyvin säilyneitä.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100110001	OULU (Uleåborg)	564	001	0011	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
	Kajaaninkatu 3 / Torikatu 2 / Linnakatu 2		125198:5-7	1		
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kaksikerroksinen Kivirakennus, luonnonkivi perustalla. Kolmikerroksinen kivinen rakennus luonnonkivi/betoni perustalla.		Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Oulun lyseon tontti on jo 1651 kartassa korttelialuetta ja tontilla kulkee ilmeisesti vanha tielinja. Rakennukset lienevät tuhonneet osan tontin kerrostumista, mutta piha-alueiden maanalaiset osat lienevät hyvin säilyneitä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100120001	OULU (Uleåborg)	564	001	0012	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
	Linnakatu 1			1		
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	2-3-kerroksinen kivirakennus		Perusta		Kellari	
			Luonnonkivi		☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin kerrostumat ovat oletettavasti tuhoutuneet rakennuksen alta, mutta tontin nurmi ja asfalttialueiden alla kerrokset lienevät hyvin säilyneitä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100130001	OULU (Uleåborg)	564	001	0013	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
	Linnakatu 3			2		
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Lääninhallituksen talo, joka rakennettu kivistä ja perusta luonnonkiveä (kellari). Nelikerroksinen toimistorakennus tiilestä, jossa kellari. Yksikerroksinen puinen rakennus tontin itälaidalla.		Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin kerrostumat ovat oletettavasti tuhoutuneet rakennusten alta, mutta asfaltoidun sisäpihan alla lienee tuhoutumattomia kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100150001	OULU (Uleåborg)	564	001	0015	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Pakkahuoneenkatu 9a / Torikatu 5				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Nelikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
Perusta				Kellari	
				☒	
Viite					
Kohdekuvaus					
Korttelin 15 tontit 1 ja 2 ovat vuosien 1649 ja 1705 kartoissa vanhaa korttelialuetta. Vuoden 1705 kartassa tielinja menee nykyisen tien kanssa samalla kohdin ja jo kartassa 1649 on viitteitä tästä. Tontin 1 pihatie on samoilla kohdin kuin vuoden 1649 kartassa oleva tienpätkä. Piha on osin asvaltoitu, reunoilla ohuet nurmisiikaleet. Kerrokset luultavasti hyvin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100150002	OULU (Uleåborg)	564	001	0015	0002
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Pakkahuoneenkatu 9b				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Nelikerroksinen betoninen asuinrakennus. Sisäpihalla luonnonkivi perustainen yksikerroksinen puurakennus.					
Perusta				Kellari	
				☒	
Viite					
Kohdekuvaus					
Korttelin 15 tontit 1 ja 2 ovat vuosien 1649 ja 1705 kartoissa vanhaa korttelialuetta. Vuoden 1705 kartassa tielinja menee nykyisen tien kanssa samalla kohdin ja jo kartassa 1649 on viitteitä tästä. Piha on osin asvaltoitu, vanhemman rakennuksen ympärillä on nurmi/hiekkakenttä. Kerrokset luultavasti hyvin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100160001	OULU (Uleåborg)	564	001	0016	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Pakkahuoneenkatu 12 / Kirkkokatu 8				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Nelikerroksinen betoninen liike- ja asuinrakennus.					
Perusta				Kellari	
				☒	
Viite					
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 16 on tulliaidan ulkopuolella kartassa vuodelta 1649, mutta jo vuoden 1705 kartassa alue on kaupunkialuetta. Korttelin länsilinja näyttäisi pysyneen samana nykypäivään saakka. Piha on asvaltoitu ja kerrokset lienevät säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100160002	OULU (Uleåborg)	564	001	0016	0002
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kauppurienkatu 9 / Torikatu 11				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksikerroksinen tiilinen liikerakennus. Nelikerroksinen betoninen asuin- ja liikerakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 16 on tulliaidan ulkopuolella kartassa vuodelta 1649, mutta jo vuoden 1705 kartassa alue on kaupunkialuetta. Korttelin länsilinja näyttäisi pysyneen samana nykypäivään saakka. Piha on asfaltoitu ja sillä sijaitsee useampi sadevesiviemäri. Kerrokset lienevät kuitenkin jossain määrin säilyneitä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100160003	OULU (Uleåborg)	564	001	0016	0003
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Torikatu 7 / Pakkahuoneenkatu 10				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kolme nelikerroksista asuin- ja liikerakennusta (yksi tiilestä, kaksi betonista).					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 16 on tulliaidan ulkopuolella kartassa vuodelta 1649, mutta jo vuoden 1705 kartassa alue on kaupunkialuetta. Korttelin länsilinja näyttäisi pysyneen samana nykypäivään saakka. Piha on asfaltoitu ja kerrokset lienevät hyvin säilyneitä.					
-
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100160051	OULU (Uleåborg)	564	001	0016	0051
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 10 / Kauppurienkatu 11				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksi nelikerroksista betonista asuin- ja liikerakennusta.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Koko kortteli 16 on tulliaidan ulkopuolella kartassa vuodelta 1649, mutta jo vuoden 1705 kartassa alue on kaupunkialuetta. Korttelin länsilinja näyttäisi pysyneen samana nykypäivään saakka. Piha on asfaltoitu sekä korotettu. Kerrokset lienevät kuitenkin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100210001	OULU (Uleåborg)	564	001	0021	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 9 / Asemakatu 2				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Viisikerroksinen betoninen asuin- ja liikerakennus (kellari). Kaksikerroksinen betoninen autotallirakennelma.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin kerrostumat ovat oletettavasti tuhoutuneet rakennusten alta, mutta asfaltoidun sisäpihan alla lienee tuhoutumattomia kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100220004	OULU (Uleåborg)	564	001	0022	0004
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kajaaninkatu 12 / Kirkkokatu 5				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksikerroksinen puinen rakennus luonnonkivi perustalla. Kolmikerroksinen betoninen asuinrakennus.		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin kerrostumat ovat oletettavasti tuhoutuneet rakennusten alta, mutta asfaltoidun sekä laatoitetun sisäpihan alla lienee tuhoutumattomia kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100230001	OULU (Uleåborg)	564	001	0023	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Tuomiokirkko				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Tuomiokirkko. Kivirakennus.		Perusta		Kellari	
		Luonnonkivi		☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Tuomiokirkko. Oulussa kirkon paikka on ollut sama ainakin 1500-luvulta lähtien. Inventoinnin aikana kirkon tontti oli rakennustyömaana, jossa suoritettiin myös pelastuskaivauksia. Alue on edelleen arkeologisesti arvokas.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100270001	OULU (Uleåborg)	564	001	0027	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Heikinkatu 10 / Uusikatu 6		1			
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Nelikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Ennen 1700-luvun alun paloa kaupungin korttelit ovat yltäneet tontille asti. Rakennusten alta kerrostumat lienevät tuhoutuneet, mutta hiekka/nurmipihan alla on oletettavasti tuhoutumattomia kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100270002	OULU (Uleåborg)	564	001	0027	0002
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Linnankatu 11 / Heikinkatu 8		1			
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Nelikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Ennen 1700-luvun alun paloa kaupungin korttelit ovat yltäneet tontille asti. Rakennusten alta kerrostumat lienevät tuhoutuneet, mutta asvaltoidun pihan alla on oletettavasti tuhoutumattomia kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100270096	OULU (Uleåborg)	564	001	0027	0096
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Isokatu 5 / Heikinkatu 6		2			
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kolmikerroksinen tiilestä rakennettu asuinrakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin kerrostumat ovat oletettavasti tuhoutuneet rakennusten alta, mutta asvaltoidun sisäpihan alla lienee tuhoutumattomia kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100280001	OULU (Uleåborg)	564	001	0028	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Isokatu 11 / Linnakatu 4 / Kajaaninkatu 5				1	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksi- ja kolmikerroksiset betoniset asuin- ja liikerakennukset.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin vierestä kulkee 1600- ja 1700-lukujen aikainen tulliaita. Piha alueiden (asvaltti, nurmi) alla lienee hyvin säilyneitä kerrostumia.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100280004	OULU (Uleåborg)	564	001	0028	0004
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kajaaninkatu 7 / Linnakatu 6				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kolmikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Alue on 1651 kartassa tulliaidan ulkopuolella, mutta jo vuoden 1705 kartassa sen kohdalla on korttelialuetta. Tontilla olevat rakennukset ovat tuhonneet niiden alapuolella olevat kerrostumat, mutta asvaltoidun piha-alueen kerrostumat ovat luultavasti säilyneet hyvin.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400100280107	OULU (Uleåborg)	564	001	0028	0107
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Linnankatu 8				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
1-2 kerroksinen uusiorakennus betonista ja tiilestä.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Alue on 1651 kartassa tulliaidan ulkopuolella, mutta jo vuoden 1705 kartassa sen kohdalla on korttelialuetta. Tontilla olevat rakennukset ovat tuhonneet niiden alapuolella olevat kerrostumat, mutta asvaltoidun piha-alueen kerrostumat ovat luultavasti säilyneet hyvin.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100300115	OULU (Uleåborg)	564	001	0030	0115
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
	Asemakatu 6 / Isokatu 17		2			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kaksikerroksinen puinen toimistorakennus, jossa betoninen perusta. Nelikerroksinen betoninen asuinrakennus. 2-3-kerroksinen betoni rakennelma sisäpihalla.		Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Tontti jää 1600-luvu korttelialueiden ulkopuolelle, mutta jo 1700-luvulla alue on korttelialuetta. Pihan rakennukset lienevät tuhonneet osan kerrostumista, mutta asfaltoidun pihan aliset kerrostumat lienevät hyvin säilyneitä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100330001	OULU (Uleåborg)	564	001	0033	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
	Hallituskatu 1		1			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Seitsemänkerroksinen betoninen hotellirakennus.		Perusta		Kellari	
					☒	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Tontti on vanhaa rantaa ja ranta-aitta-aluetta. Hotellin takapiha on asfaltoitu ja kerrokset lienevät hyvin säilyneitä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100340001	OULU (Uleåborg)	564	001	0034	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
	Kaarlenväylä 5		2			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Ei rakennuksia.		Perusta		Kellari	
					☐	
			Viite			
	Kohdekuvaus					
	Tontti on vanhaa rantaa ja ranta-aitta aluetta. Alueella on asfaltoitu parkkipaikka, joka on laskettu, muttei luultavasti ole suuresti hajottanut mahdollisia kerroksia.					

■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100350004	OULU (Uleåborg)	564	001	0035	0004
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
	Saaristonkatu 1d		2			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Ei rakennuksia.					
	Perusta				Kellari	
					☐	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	Alueella on mahdollisesti (vuoden 1705 kartta) sijainnut ranta-aitta alue. Alue on asfaltoitu parkkialue ja mahdolliset kerrokset lienevät säilyneitä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400100390001	OULU (Uleåborg)	564	001	0039	0001
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
	Kirkkokatu 2a		1			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kaupungintalo. Nelikerroksinen kivirakennus.					
	Perusta				Kellari	
	Betoni				☒	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	Kaupungintalo. Tontilla on jo 1600-luvun kortteli ja rakennuskantaa. Vieressä kulkeva kaupungin oja oli myös silloitettu tontin läheisyydessä. Inventoinnin aikana tehtiin tietöitä tontin vieressä, joissa esiin tuli myös ilmeisesti vanhaa siltaa. Alue on suurimmaksi osaksi erittäin hyvin säilynyttä.					
■	Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
	56400200030020	OULU (Uleåborg)	564	002	0003	0020
	Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
	Kajaaninkatu 15 / Mäkelininkatu 12		1			
	Rakennukset		Rakennusvuosi			
	Kaksikerroksinen puinen L-mallinen kiviperustainen rakennus.					
	Perusta				Kellari	
	Luonnonkivi				☒	
	Viite					
	Kohdekuvaus					
	Tontti on selvästi vuoden 1649 kartan ulkopuolella, mutta on jo vuoden 1705 kartassa selvästi kaupungin korttelialuetta. Tontin kohdalla näyttäisi kulkevan vanha tielinja. Piha on nurmea ja hiekkaa sekä vanhaa mukulakiveystä. Kerrokset lienevät erittäin hyvin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400200050002	OULU (Uleåborg)	564	002	0005	0002
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Uusikatu 19		1			

Rakennukset	Rakennusvuosi
Viisikerroksinen betoninen asuinrakennus.	
Perusta	Kellari
	☒
Viite	

Kohdekuvaus
Tontti on vuoden 1705 kartassa korttelialuetta, mutta osittain se näyttäisi olleen alueella kulkeneen lammen pohjaa. Inventointia tehtäessä pihaa avattiin ilmeisesti putkitöiden vuoksi. Asfaltoidun alueen kohdalta alue oli puolesta metristä metriin syvyisenä kuoppana. Muu pihasta on nurmen peitossa, kerrokset ainakin täällä luultavasti hyvin säilyneitä.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400200050031	OULU (Uleåborg)	564	002	0005	0031
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Uusikatu 17 / Asemakatu 12		1			

Rakennukset	Rakennusvuosi
Nelikerroksinen L-mallinen betoninen asuinrakennus.	
Perusta	Kellari
	☒
Viite	

Kohdekuvaus
Tontti on vuoden 1705 kartassa korttelialuetta. Tontin läpi näyttäisi aikoinaan kulkeneen pitkulainen vesialue. Piha on asfaltoitu ja kerrokset tämän alla luultavasti hyvin säilyneet.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400200050039	OULU (Uleåborg)	564	002	0005	0039
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Asemakatu 14		1			

Rakennukset	Rakennusvuosi
Ei rakennuksia.	
Perusta	Kellari
	☐
Viite	

Kohdekuvaus
Tontti on vuoden 1705 kartassa korttelialuetta ja sijaitsee vanhan lammikon vieressä. Asfaltoitu piha, jonka alla kerrokset luultavasti hyvin säilyneitä.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400200130006	OULU (Uleåborg)	564	002	0013	0006
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Koulukatu 16 / Asemakatu 35 / Kajaaninkatu 30		2			
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kolme yksikerroksista puurakennusta (joista kahdella luonnonkivi perusta). Kaksikerroksinen tiilirakennus.					
Perusta				Kellari	
				☒	
Viite					
Kohdekuvaus					
Tontti on vuoden 1705 kartassa korttelialuetta ja pihaan näyttäisi jäävän vanha tielinja. Piha on suurimmaksi osaksi uudelleen sora päällystetty (jokunen sadevesikaivo), osin nurmea ja vanhaa mukulakiveystä (jälkimmäinen pohjoisreunan talon vierillä).					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300060034	OULU (Uleåborg)	564	003	0006	0034
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Torikatu 32 / Albertinkatu 3		125198:20-22			
		1			
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Ei rakennuksia.					
Perusta				Kellari	
				☐	
Viite					
Kohdekuvaus					
Vanhatullin kortteli 6 on vuoden 1649 kartassa vielä osittain jopa veden alla, mutta jo vuoden 1705 asemakaavassa alueen itälaita on korttelialuetta. Tontti toimii parkkialueena ja on lähinnä hiekkakenttää. Alla kerrokset luultavasti erittäin hyvin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300060035	OULU (Uleåborg)	564	003	0006	0035
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Torikatu 30		1			
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksikerroksinen puinen asuinrakennus.					
Perusta				Kellari	
				☒	
Viite					
Kohdekuvaus					
Vanhatullin kortteli 6 on vuoden 1649 kartassa vielä osittain jopa veden alla, mutta jo vuoden 1705 asemakaavassa alueen itälaita on korttelialuetta. Piha on osin kivetty, osin hiekkaa ja kerrokset lienevätkin hyvin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300060036	OULU (Uleåborg)	564	003	0006	0036
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Torikatu 28				1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Kaksikerroksinen puinen, osittain uusiorakennettu rakennus.	
Perusta	Kellari
	☒
Viite	

Kohdekuvaus
Vanhatullin kortteli 6 on vuoden 1649 kartassa vielä osittain jopa veden alla, mutta jo vuoden 1705 asemakaavassa alueen itälaita on korttelialuetta. Tontille näyttäisi osuvan vanha tielinja. Piha- alue on kivetty ja kerrokset lienevät hyvin säilyneitä.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300060037	OULU (Uleåborg)	564	003	0006	0037
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Saaristonkatu 6 / Torikatu 26		125198:23-25		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Kaksikerroksinen puinen (alaosa tiiltä) rakennus.	
Perusta	Kellari
Luonnonkivi	☒
Viite	

Kohdekuvaus
Vanhatullin kortteli 6 on vuoden 1649 kartassa vielä osittain jopa veden alla, mutta jo vuoden 1705 asemakaavassa alueen itälaita on korttelialuetta. Tontti on hiekkaa ja nurmea. Kerrokset lienevät erittäin hyvin säilyneitä.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300120003	OULU (Uleåborg)	564	003	0012	0003
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 26 / Sepänkatu 9		125198:26-28		1	

Rakennukset	Rakennusvuosi
Kolmekerroksinen betoninen asuin- ja liikeyrakennus. Kolmen aittatyypisen rakennuksen yhdistelmä sisäpihalla (tässä ei kellaria).	
Perusta	Kellari
	☒
Viite	

Kohdekuvaus
Vanhatullin kortteli 12 on kaupunkialuetta vuoden 1705 kartassa. Samassa kartassa näyttäisi korttelin itälaita osuvan nykyiselle kohdalle. Vuoden 1748 kartan mukaan tontilla olisi sijainnut tulliportti ja vanha tielinja. Piha on osin asvaltoitu, osin nurmea. Kerrokset lienevät hyvin säilyneitä pihan alueella kuin myös piharakennuksen alla.

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300120004	OULU (Uleåborg)	564	003	0012	0004
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Albertinkatu 8 / Kirkkokatu 24		125198:16-19	1		
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kaksi yksikerroksista puista rakennusta.					
Perusta					Kellari
Luonnonkivi					☒
Viite					
Kohdekuvaus					
Vanhatullin kortteli 12 on kaupunkialuetta vuoden 1705 kartassa. Piha on osin kivetty, osin nurmea ja kerrokset lienevätkin hyvin säilyneitä.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300120083	OULU (Uleåborg)	564	003	0012	0083
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Torikatu 25 / Albertinkatu 6					2
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Nelikerroksinen betoninen asuinrakennus.					
Perusta					Kellari
					☒
Viite					
Kohdekuvaus					
Vanhatullin kortteli 12 on kaupunkialuetta vuoden 1705 kartassa. Tontin itälaidalla näyttäisi kulkevan vanha tielinja. Piha on asfaltoitu ja kerrokset lienevät säilyneet.					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300120084	OULU (Uleåborg)	564	003	0012	0084
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA Arkeologinen mielenkiinto			
Torikatu 27					2
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kolmikerroksinen betoninen asuinrakennus					
Perusta					Kellari
					☒
Viite					
Kohdekuvaus					
Vanhatullin kortteli 12 on kaupunkialuetta vuoden 1705 kartassa. Tontin piha on osin nurmea, osin hiekkaa ja kerrokset lienevät säilyneitä (tontin takapihan alueelta ilmeisesti kuitenkin kerrokset jo tuhoutuneet rakennustöissä).					

Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400300130001	OULU (Uleåborg)	564	003	0013	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 22 / Albertinkatu 7				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Kuusikerroksinen betoninen asuin- ja liikerakennus.					
		Perusta		Kellari	
				☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Tontti on vasta vuoden 1705 asemakaavassa korttelialueella. Pihalla näyttäisi kulkevan vanha tielinja. Piha on osin asvaltoitu (useampi sadevesiviemäri), osin nurmikenttää. Kerrokset lienevät säilyneitä.					
Kiinteistötunnus	Kunta	Kuntanumero	Kaupunginosa	Kortteli	Tontti
56400600250001	OULU (Uleåborg)	564	006	0025	0001
Katuosoite		Valokuvat MV:RHOA		Arkeologinen mielenkiinto	
Kirkkokatu 1 / Heikinkatu 1 / Isokatu 2				2	
Rakennukset		Rakennusvuosi			
Myllytullin koulu. Yksi rakennus, johon yhdistetty kolme kokonaisuutta. Keltainen kaksi- kolmikerroksinen kivirakennus.					
		Perusta		Kellari	
		Luonnonkivi		☒	
		Viite			
Kohdekuvaus					
Vuosien 1649 ja 1705 korttelialueet ja rakennuskanta yltävät tontille. Tontin kerrostumat ovat oletettavasti tuhoutuneet rakennusten alta, mutta asvaltoitujen sisäpihan alla lienee tuhoutumattomia kerrostumia.					

Oulun kaupunkiarkeologinen inventointi

Tiia Ikonen 21.7-28.7. 2002

Mustavalkonegatiiviluettelo

MV:RHOA 125198: 1-28

Kaikki kuvat ottanut T.Ikonen

Liite 8

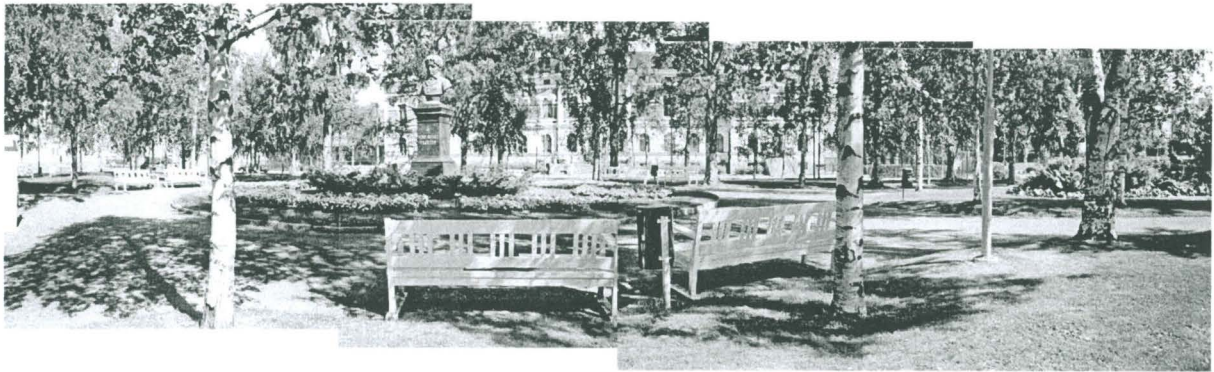
MV/RHOA KOHDE	SUUNTA	PVM
125198:		
1 Panoraama. Franzenin puisto (1P) kuvattuna puiston eteläreunasta. Puisto on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa kaupungin keskeisintä korttelialuetta. Nykyään puisto on suurin yhtenäinen alue, jolla vanhaa korttelialuetta on ollut.	Kohti N.	21.7.2002
2 ks. ed.		
3 ks. ed.		
4 ks. ed.		
5 Panoraama. Oulun lyseon piha (I-11-1) kuvattuna tontin länsireunasta. Piha on ollut korttelialueena jo 1600-luvun puolivälistä. Vuoden 1649 kartassa tontin alueella on neljää eri kortteli sekä tielinjojen risteyskohta.	Kohti E.	21.7.2002
6 ks. ed.		
7 ks. ed.		
8 Panoraama. Madetojan puisto (1P) kuvattuna puiston itälaidalta. Puisto on ollut 1600-luvun puolivälistä saakka korttelialuetta.	Kohti E.	21.7.2002
9 ks. ed.		
10 ks. ed.		
11 ks. ed.		
12 Panoraama. Snellmanin puisto (1P) kuvattuna puiston eteläreunalta. Puisto on osittain ollut korttelialuetta vuoden 1649 kartassa. Vuoden 1705 kartassa alue on kokonaan kaupunkialueen sisällä, muttei ole kokonaan korttelialueena.	Kohti NE.	21.7.2002
13 ks. ed.		
14 ks. ed.		
15 ks. ed.		
16 Panoraama. Albertinkatu 8/ Kirkkokatu 24 (III-12-4) kuvattuna tontin pohjoispuolelta. Tontti ei kuulu 1600-luvun puolivälin kaupunkialueeseen, mutta on jo selvää korttelialuetta vuoden 1705 kartassa.	Kohti SW.	23.7.2002
17 ks. ed.		
18 ks. ed.		
19 ks. ed.		
20 Panoraama. Tontti III-6-34 kuvattuna parkkialueen länsipuolelta. Tontti on korttelialueena vuoden 1705 kartassa, jossa rantaviiva kulkee tontin länsireunalla.	Kohti SE.	28.7.2002
21 ks. ed.		
22 ks. ed.		
23 Panoraama. Piha Saaristonkatu 6/Torikatu 26 (III-6-37) kuvattuna alueen lounaiskulmasta. Tontti on korttelialueena vuoden 1705 kartassa.	Kohti NE.	28.7.2002
24 ks. ed.		
25 ks. ed.		
26 Panoraama. Piha Sepänkatu 9/Kirkkokatu 26 (III-12-3) kuvattuna alueen itäreunalta. Tontti on vuoden 1705 kartassa korttelialueena. Pihan kohdalle jää myös tielinja, joka vei eteläiselle tulliportille.	Kohti W.	28.7.2002
27 ks. ed.		
28 ks. ed.		

Oulu - Uleåborg

Liite 9 (1/3)

Kaupunkiarkeologinen inventointi 2002
Kuvataulut

Mustavalkonegatiivit: MV:RHOA 125198:1-28
Kuvannut T. Ikonen 21.7.-28.7.2002

MV:RHOA 125198:1-4. Franzenin puisto (1P) kuvattuna puiston eteläreunasta. Puisto on vuosien 1649 ja 1705 kartoissa kaupungin keskeisintä korttelialuetta. Nykyään puisto on suurin yhtenäinen alue, jolla vanhaa korttelialuetta on ollut. Kuva on otettu suuntaan N.

MV:RHOA: 125198:5-7. Oulun lyseon piha (I-11-1) kuvattuna tontin länsireunasta. Piha on ollut korttelialueena jo 1600-luvun puolivälistä. Vuoden 1649 kartassa tontin alueella on neljää eri kortteli sekä tielinjojen risteyskoh- ta. Kuva on otettu suuntaan E.

MV:RHOA: 125198:8-11. Madetojan puisto (1P) kuvattuna puiston itälaidalta. Puisto on ollut 1600-luvun puolivälistä saakka korttelialuetta. Kuva on otettu suuntaan W.

MV:RHOA: 125198:12-15. Snellmanin puisto (1P) kuvattuna puiston eteläreunalta. Puisto on osittain ollut korttelialuetta vuoden 1649 kartassa. Vuoden 1705 kartassa alue on kokonaan kaupunkialueen sisällä, muttei ole kokonaan korttelialueena. Kuva on otettu suuntaan NE.

MV:RHOA: 125199:16-19. Albertinkatu 8/ Kirkkokatu 24 (III-12-4) kuvattuna tontin pohjoispuolelta. Tontti ei kuulu 1600-luvun puolivälin kaupunkialueeseen, mutta on jo selvää korttelialuetta vuoden 1705 kartassa. Kuva on otettu suuntaan SW.

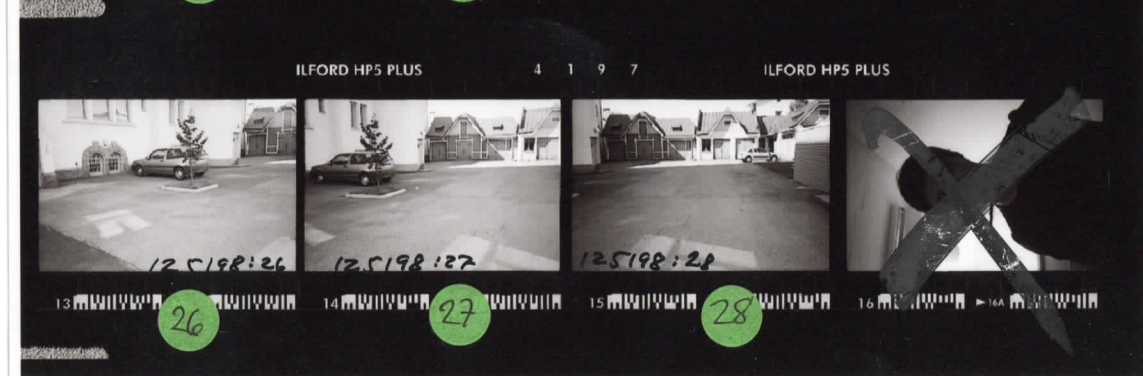
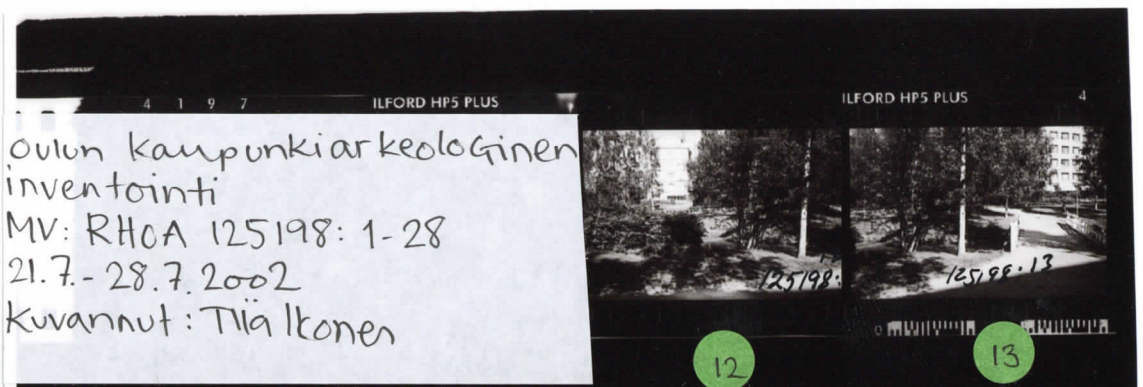
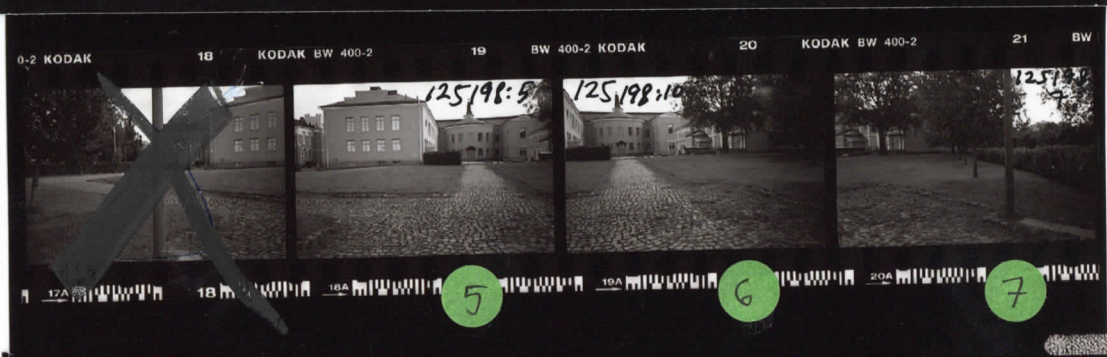
MV:RHOA: 125199:20-22. Tontti III-6-34 kuvattuna parkkialueen länsipuolelta. Tontti on korttelialueena vuoden 1705 kartassa, jossa rantaviiva kulkee tontin länsireunalla. Kuva on otettu suuntaan SE.

MV:RHOA: 125198:23-25. Piha Saaristonkatu 6/Torikatu 26 (III-6-37) kuvattuna alueen lounaiskulmasta. Tontti on korttelialueena vuoden 1705 kartassa. Kuva on otettu suuntaan NE.

MV:RHOA: 125198:26-28. Piha Sepänkatu 9/Kirkkokatu 26 (III-12-3) kuvattuna alueen itäreunalta. Tontti on vuoden 1705 kartassa korttelialueena. Pihan kohdalle jää myös tielinja, joka vei eteläiselle tulliportille. Kuva on otettu suuntaan W.

Kantakartta © Oulun kaupunki, Tekninen keskus, Kartastopalvelut 2002

OULU
Kantakartta
(Toimitettu 3.7.2002)

Osoite kartta
elokuu 2002

VI MYLLYTULLI

I POKKINEN

II VAARA

III VANHATULLI

IV HOLLIHAKA

RAK

123

38

45

48

47

38

23

12

14

15

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

33

34

35

40

43

42

41

21

21

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123

123